

TRUMAN: DŽIUNGLIU TVARKA SOVIETU S-GOJ

IS OTTAWOS KONFERENCIJOS

ATLANTO BENDRUOMENĖ DAUGIAU NEGU ANTIKOMUNISTINĖ SANTARVĖ

Ispanija tuo tarpu tikrai karo sąjungininkė. — Skirtingos pažiūros ir dėl Graikijos, Turkijos

OTTAWA, Kanada. — Didžiosios Vakarų Europos Atlanto pakto sąjungininkės, Anglija ir Prancūzija, kilus kalboms, kad Amerika gali grynais išmokavimais įtraukti Ispaniją į Atlanto šalių apsigynimo sistemą, pareiškė savo nepasitenkinimą tokia galimybe.

Tų šalių politikų buvo pareikšta, kad pagal jų, o taip pat ir Amerikos politinės vadovybės supratimą ir užsibrėžtus tikslus, Atlanto santarvė nėra vien tik karinė santarvė prieš komunistų agresiją. Ji esanti demokratišnių tautų bendruomenė, skatinanti kelią į Europos - Amerikos susivienijimą, (Amerikos izoliacionistai šiuos savo politinius priešingumus vadina One Worlders, pasaulinės valstybės siekiais).

Atlanto pakto valstybės, susirinkdamos konferencijai į Otawą, nutarė Ispanijos klausimo viešai ne nesvarstyti. Jeigu Amerikos Kongresas ir vyriausias štabas nori matyti sąjungoj daugiau kareivių, galinčių, anot sen. McCarran, šaudyti komunistus, prancūzai su anglais ir „anglofilais“ Amerikos sekretorium Achesonu pasiūlė priimti į Atlanto bendruomenę du simpatiškesnius narius, Graikiją ir Turkiją.

Skandinavai nepatenkinti

Norvegija, Danija, o taip pat Olandija, reiškia savo nepasitenkinimą dėl Vakarų Europos gynybos fronto ilginimo, pratešiant jį iki Dardanelių ir Juodosios jūros. Nes laikantis Atlanto bendruomenės „vienas už visus, visi už vieną“ dėsno, išieit, kad fronto vakarinio sparno gynybai turėtų būti permesti į rytinį ruožą, net į Mažąją Aziją, jeigu, sakysime, Rusija pulytų Dardanelius saugančias valstybes (Graikiją, Turkiją).

Per vakarykščius pasitarimus Otawoj vakarinio sparno nariai reikalavo garantijų, kad jų kariuomenės nebus siunčiamos iš dabartinės šiaurinio Atlanto pakto teritorijos, prasidėjus karui naujųjų, rytinių karių teritorijoj.

Amerika lygina nesklandumus

Sprendžiant iš konferencijos pranešimų, atrodo, kad pasitarimai eina draugiškojo nuotaikoj ir kad Amerikai, siekiančiai ir Vakarų apsigynimo sistemos stiprinimo ir Atlanto bendruomenės demokratinės idėjos įsigalėjimo, bus nesunku išlyginti priešingumus tarp Atlanto šeimos mažųjų brolių.

Amerika žada Atlanto bendruomenei ne vien savo moralinę paramą. Ji yra numatiusi ir toliau remti santarvės narius ir politiškai ir ekonomiškai. Šitoks draugiškas Amerikos nusiteikimas savo demokratijos draugams nekliauja jai daryti karinių susitarimų su atskiromis antikomunistinėmis valstybėmis, kurios nėra demokratinės, bet gali būti pakankamai naudingos bolševikams šaudyti (Ispanija, Jugoslavija).

Kitas Otawos konferencijos svarstomas uždavinys yra suras-

ti praktišką formulę pritaikinti trijų didžiųjų valstybių „kontrakta“ su Vokietija, siekiant ją įtraukti į Vakarų Europos gynybos sistemą.

TRUMPOS ŽINIOS

Ridgway Korėjoje

Tokijas. — J. T. vyr. armijos vadas gen. Ridgway buvo atvykęs į Korėjos frontą ir grįžo atgal. Savo naujame pranešime prieš vadams gen. Ridgway pareiškė norą matyti paliaubų derybas atnaujintas.

Laivas ant minos

Saigon, Indokinija. — Prancūzų karo transporto laivas užplaukė ant minos ir paskendo. Iš gabentų kareivių — daugiausia indokiniečių — 68 žuvo ir 56 buvo sužeisti. Nelaimė įvyko 72 mylios nuo Saigono.

Karaliaus sveikata

Londonas. — Jurgis VI atvyko iš atostogų į Buckinghamo rūmus. Ten jo gydytojai tiria jo sveikatą ir, atrodo, ruošiasi daryti operaciją. Tuo tarpu pranešta, kad karalius sergąs vieno plaučio uždegimu.

Andrej Gromyko

New Yorkas. — Jungt. Tautų diplomatai, turį ryšių su Maskva, sako, kad Andrej Gromyko, sovietų delegacijos į San Francisco taikos konferenciją, yra patekęs į politbiuro nemalonę.

Irano žibalas

Teheranas. — Averell Harriman, prez. Trumano specialus ambasadorius, atsisakė perduoti anglams Irano ultimatumą, kaip to pageidavo ministras prezidentas Mossadegh. Jis be to atsisakė ateity tarpininkauti tarp Irano ir anglių.

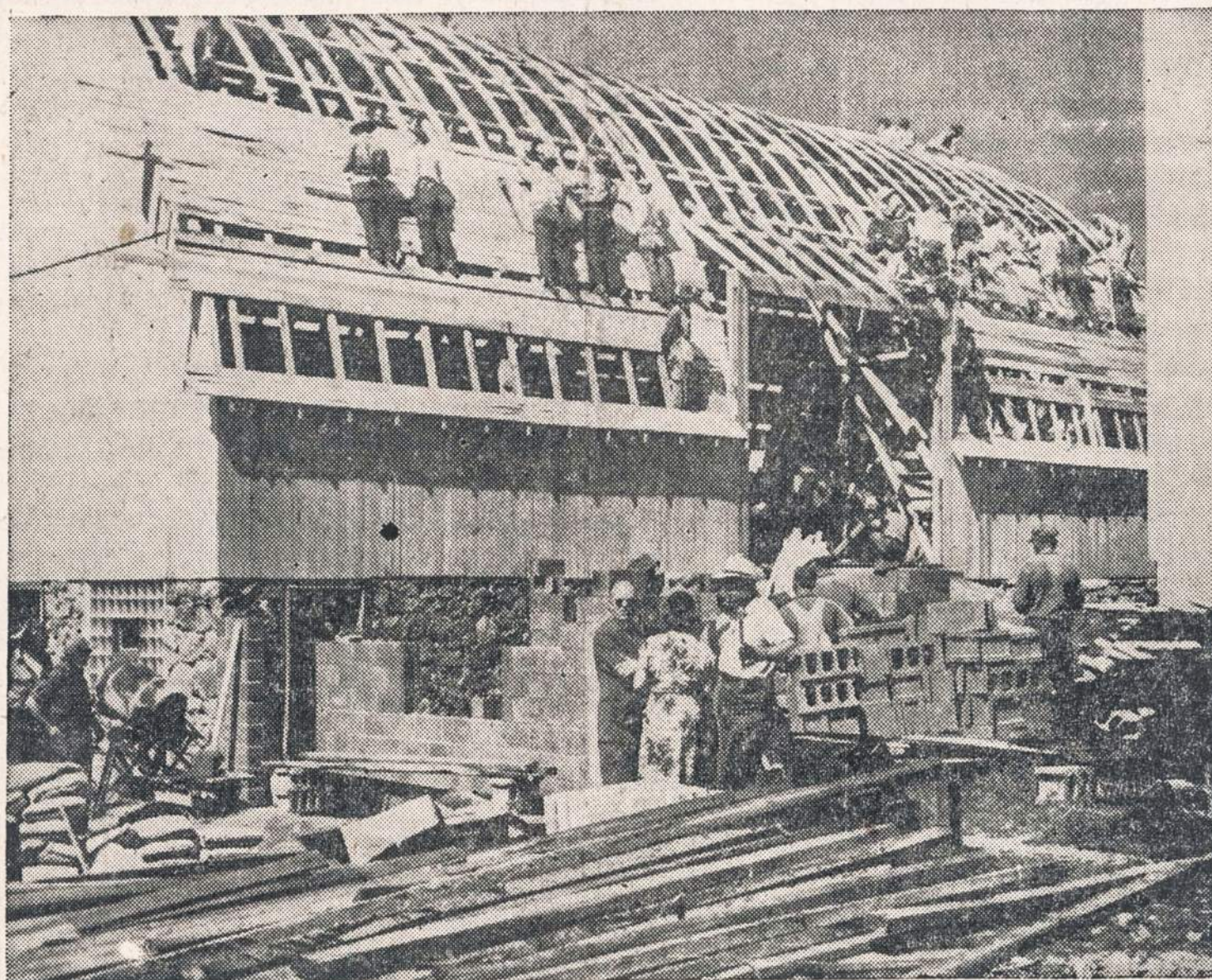
Vatikano „šnipai“

Bukarest. — Rumunijos teismas nuteisė neva už šnipinėjimą Vatikanui dešimt katalikų dvasiškių. Penki nuteisti kalėjimu visam amžiui, kiti penki nuo 10 iki 15 metų kalėjimo. Vyskupas A. Pacha, 81 metų, gavo 18 metų kalėjimo.

AFL konventas

San Francisco. — Amerikos darbo federacijos konventas, atstovaujauš 8 milijonus narių, pradėjo savo posėdžius įspėjimu, kad Sovietų Sąjunga, ieškodama būdų laimėti laiką, ruošiasi karui sunaikinti Jungtines Valstybes.

—Lėktuvo nelaimė. 4 žmonės sudegė, atsimušus jų lėktuvui į gyvulių tvartą prie Chehallis, Washingtono valstybėje.

Franzen, Wis., kaimynai į penkias valandas pastatė veterano Frank Flees namus, kluoną ir kitus. Suėjo apie 6,000 žmonių padėti mariniui veteranui pastatyti namus.

Prekių kontrabanda i Sovietų Kiniją

SENATAS IEŠKO PRIEMONIŲ PRIEŠ ŽALIAVŲ GABENIMĄ

WASHINGTONAS. — Senato komisija, tyrinėjusi karinių žaliavų gabenimą komunistiniams karštams, susekė, kad į sovietinę Kiniją patenka dideli kiekiai prekių, kurios siunčiamos iš Amerikos kontroliuojamų salų Pacifike.

Pranešime sakoma, motorizuotos džunkos gabena iš Okinavos ir kitų Ryukyu salų žibala, autovežimius padangas, aliuminijaus laužą ir kitokią svarbią karo žaliavą. Minėtose salose yra didžiosios Amerikos karinės bazės Tolimuosiuose Rytuose.

Prekės vagiamos iš Amerikos sandėlių

Senato komisijos pranešime sakoma, kad be abejonės didžiausioji šių prekių dalis yra pavagijama iš milžiniškų Amerikos karinių sandėlių Ryukyu salose, matomai Amerikos tarnautojams talkininkaujant.

Sen. O'Connor, komisijos pirmininkas, sako, kad toks reiškinys žemina Amerikos prestižą ir sunkina kovą su prekių tiekimu komunistiniams kraštams iš kitų nekomunistinių valstybių.

Dideli žibalo kiekiai patenka į komunistinę Kiniją per Macao, Portugalijos koloniją, esančią priešais Hong Kongą.

Japonijos armija

KURIHAMA, Japonija. — Dabartinės Japonijos ginkluotos pajėgos nevadinamos armija, bet visiems yra žinoma, kad „policijos daliniai“, turį savo organizacijoj 75,000 vyrų, yra Japonijos būsimos armijos nugarkaulis.

Ją pradėjo organizuoti, amerikiečiams vadovaujant, tuojau po pirmųjų šūvių Korėjoje. Amerikiečių tikslas buvo duoti būsimai japonų kariuomenei demokratinius pagrindus, išraunant su šaknimis nuožmias japonų karininkijos pažiūras į kareivius kaip į paklusnius vergus. Dabar net Amerikos pulkininkui įėjus į kareivių patalpas, japonai lieka ramiai sau besėdį.

Irano vyriausybei vaidenasi perversmai

Nesutarimas su parlamentu eina vis didyn

TEHERANAS, Iranas. — Ministris pirmininkas Mossadegh turėjo pasitarimą su karo ministru, štabo ir policijos viršininkais. Ministerio pirmininko pavaduotojas Fetemi pranešė apie susektą samokslą nuversti dabartinę vyriausybę.

Kas tą perversmą organizavo, anglių komunistų ar pačių persų priešingos jėgos, nepasakytą, išskyrus faktą, kad sumintas 21 metų jaunuolis, Mohamed Mohajer. Jis parašęs ministrui pirmininkui laišką, reikalaujdamas \$80,000, kitaip žadėjo jį nužudyti.

Mohamed Mohajer esąs vadas teroristinės organizacijos, turinčios tikslą žudyti valdžios ir visuomenės asmenis. Atrodo, kad tai yra pačių persų fanatikų organizacija.

Parlamentas tęsia boikotą

Ministris pirmininkas 3 kartus kvietė susirinkti parlamentui, kad suteiktų jam platesnius įgaliojimus panaudoti griežtesnes priemones prieš anglius. Visus tris kartus parlamento žemųjų rūmų narių dauguma pasiliko namie, tuo sutrukdant Mossadegho programos svarstymą ir įgaliojimų suteikimą.

Anglai gabena turtą į saugią vietą

Iš Abadano pranešama, kad anglai penkių jūrų vilkikus, ligi šiol naudotus žibalo šalančioms vilkti, išsiuntė iš Irano vandenų į saugią vietą Irake.

Vilkikus lydėjo vienas anglių naikintojas ir kreiseris Mauritius.

Per pasitarimus tarp anglių ir persų buvo tarp kita ginčytasi ir dėl šių vilkikų nuosavybės. Iranas laiko juos nusavintais, kartu su visais rafinerijų įrengimais, žadėdamas tokią atsiliepinimo sumą, kokia jam patinka.

Pabrangsta mėsa

WASHINGTONAS. — Kainų priežiūros valdytojas DiSalle praneša, kad jo įstaiga sutiko pakelti urmo kainą jautienos ir kiaulienos mėsei.

Smulkmenų prekyboj jautienos ir kiaulienos svaras kainos 1 - 2 centų daugiau.

Vėliausios Žinios

—Prez. Trumanas prašo Kongresą paskirti \$484,240,000 daugiau Atominės Energijos Komisijos fabrikams prie Savannah upės. Fabrikai yra skirti hidrogeninės bombos gamybai.

—Boeing lėktuvų fabrikai pradėjo statyti specialius lėktuvus, panašius į didžiuosius bombonešius, kurių tikslas yra pristatyti lėktuvams benzino. Benziną perpilamas ore, skrendant abiem lėktuvams greta vienas kito.

—37 anglių ir graikų karo laivai pradėjo bendrus manevrus Egėjaus jūroj.

—Indijos vyriausybė paruošė įstatymą suliginti moterų ir vyrų teises. Pagal naująjį įstatymą, priešingą hindų religijai, moterys galės turėti nuosavybę ir teisę skirtis.

—Iranas uždraudė Britų Irano bankui verstis užsieninėmis piniginėmis operacijomis.

—Vokietijoj dabar vyksta septynių valstybių kariniai pratimai, kuriuose dalyvauja 100,000 kariuomenės. Pratimus stebi ir Vakarų jungtinės armijos vadas gen. Eisenhower.

Sovietų Sąjunga turi 315 divizijų kareivių

OTTAWA, Kanada. — Anglų karo ministris Emanuel Shinwell, pakviestas kalbėti Kanados moterų klube pasakė: jo turimomis žiniomis Sovietų Sąjunga dabar turi 315 divizijų kariuomenės, 300 povandeninių laivų ir 19,000 lėktuvų.

Kaip ir mes, jie daro didelę pažangą, kalbėjo Shinwell. Jų jėgos kasdien auga savo kiekybe ir kokybe. Bet silpnumas yra agresiją skatinantis dalykas. Mes turime stiprinti savo jėgas, — ne tam, kad kam nors norėtume grasyti, bet dėl to, kad tai yra geriausias būdas išsaugoti taiką.

TEN VALDŽIA KAIP PLĖŠRUS ŽVĖRIS LAIKO ŽMONES NUOLATINĖJ BAIMEJ

Prezidento aštriausia kalba prieš Stalino konstituciją ir bolševikų teroro sistemą

WASHINGTONAS. — Amerikos Jungtinių Valstybių prezidentas, atvykęs į Kongreso biblioteką, kur laikomi kilnieji šios šalies dokumentai, Nepriklausomybės paskelbimo aktas ir Konstitucija, prisiminė milijonus nelaimingų žmonių, kenčiančių be teisių ir be laisvių Sovietų Sąjungos imperijoj ir jos kolonijose.

Prezidentas atvyko į Kongreso biblioteką dalyvauti Nepriklausomybės ir Konstitucijos dokumentų perkėlime į hermetiškus užtaisus, saugojančius nuo sugedimo.

Du priešingumai

Prez. Trumanas ta proga pasakė kalbą, kurioj pastebėjo priešingumus tarp Jungt. Valstybių ir bolševikų pagrindinių santvarkos dėsnių.

Amerikiečių tautai kaip Nepriklausomybės aktas taip ir Konstitucija yra „mūsų dabarties gyvenimo gyvosios jėgos“. Šiuose dokumentuose sudėti idealai, kurie niekad nežus. Jie garantuoja pagrindines žmogaus laisves.

4 tankų divizijos ištaškė puolančias komunistų mases

8 ARMIJOS BUSTINĖ, Korėja. — Komunistai metė naujai suvarytus šiaurinių korėjiečių dalinius 60 mylių ilgumo frontu, visiškai nepaisydami, kad tai buvo žmonių varymas į atvirą Jungtinių Tautų kariuomenės ugnį.

Į šias kautynes buvo įveltos keturios amerikiečių tankų divizijos ir gausūs pietų korėjiečių pėstininkų daliniai. Sąjungininkų frontas liko ir po šių kautynių vientisas, be jokių spragų.

8 armijos vadas gen. Van Fleet sako, yra pakankamai žymių matyti, kad priešas ruošiasi didžiajai ofenzyvai, bet tokiais atskirais puolimais praranda tiek kraujo, kad jie yra priversti mesti naujus tankinius vien tik nuostoliams padegti.

Jo spėjimu, komunistų (ypač šiaurinių korėjiečių) nuostoliai per paskutinių keturių savaitių kautynes buvo 20 kartų didesni negu Jungtinių Tautų.

Laivyno aviaciją yra pasiruošusi atominiam karui

WASHINGTONAS. — Amrolas William Fechteler, Amerikos karo laivyno operacijų viršininkas, paskelbė šiandien, kad laivyno aviacija turi apmokytas komandas ir paruoštas bombonešius puolimams su atominėmis bombomis.

Dviejų tipų bombonešiai (P2V Neptune ir vienas puolamasis bombonešis) gali pakilti su atominė bomba nuo lėktuvnešių.

Admirolas spaudos korespondentams be to pasakė, kad laivynas turi išbaigtą planą pastatyti atominę jėgą varomą lėktuvnešį.

Konstitucija nėra tušti žodžiai

Prezidentas kalbėjo: „Konstitucija nėra vien tik žodžių dalykas. Yra ir kitų konstitucijų, kurios gali būti lygiai gražiai skaitomos, kaip ir mūsų, pavyzdžiui, Sovietų Sąjungos konstitucija. Joje sudėta nemaža gražių žodžių, kalbančių apie sovietų piliečių garantuotas kalbos, spaudos, susirinkimų laisves; kad sovietų piliečiam užtikrinamas jų asmens ir namų saugumas.

... Bet Stalino Konstitucija tik tušti žodžiai

„Bet visi tie geri žodžiai reiškia mažiau negu nieką. Jie yra tušti pažadai. Sovietų Sąjungoj valstybės galia yra viršum visų teisių. Valstybei nereikia paistyti jokio įstatymo. To pasekoj Sovietų Sąjungos pilietis nesinaudoja jokia iš tų laisvių, kurios jam yra garantuotos konstitucijoje.

Sovietų piliečiai gyvena baimėje. Jų visuomeninė bendruomenė nėra džiunglės, kur siaubia tikrai nuoga valdžios jėga, gaudinanti, tartum plėšrusis žvėris, visus gyventojus“.

Gromyko vaidina milijonierių

NE WYORKAS. — Sovietų S-gos užsienio reikalų viceministras Andrej Gromyko aplėdo Ameriką prancūzų laivu Ile de France po pralaimėtos konferencijos San Francisco miestete.

Už laivo bilietą proletary atstovas sumokėjo „tikrai“ \$1,000. Tiek kainuoja pati ištaigingiausia, iš kelių kambarių, susidedanti kabina šiam laive; tai yra tris kartus daugiau, negu paprasta pirmos klasės kajutė ir penkis kartus daugiau, negu kainuoja turistinės klasės bilietas.

Prašo dar 20 laivų kviečiams į Indiją

WASHINGTONAS. — Ekonominės kooperacijos įstaiga nori gauti daugiau Liberty tipo laivų, stovinčių dabar prištų uostuose. Laivai reikalingi pakubinti pažadėtą kviečių gabenimą badą kenčiančiai Indijai.

Dvidešimt penkis kitus laivus prašo anglių gabenimui į Vakarų Europą.

24 naikintojai dovanai

WASHINGTONAS. — Prezidentas Trumanas pasirašė potvarkį, pagal kurį Europos ir Pietų Amerikos sąjungininkams Amerika dovanoja 24 karo laivus naikintojus.

Danijai teks du laivai, Peru valstybei 3, Urugvajui 2, Prancūzijai 8, Brazilijai 8 ir Anglijai vienas.

Be to aštuoni naikintojai buvo atskiru įstatymu perleisti Italijai. Naikintojai Amerikai kainuoja juos statant po \$7 milijonus.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Niujorkiečiai lankėsi Chicagoje

Rugsėjo 9 d. buvo gražus pobūvis, kurį suruošė Mykolas ir Elzbieta Rudauskai savo Hollywood Inn svetainėje, 2419 W. 43rd St.

Šis jausmas ir svetingas pobūvis įvyko netikėtai. Mat, mūsų gerbiamo aktoriaus Gasparo Velickos sesutė Ursulė Velickaitė su savo vyru Kazimieru Vita sumanė padaryti savo broliui Gasparui staigmeną.

Reikia pažymėti, kad Ursulės ir Kazimiero Vitų atsilankymas iš New Yorko suteikė daug malonumo ne tik G. Velickai, bet ir mums visiems, kurie turėjome progos dalyvauti. Gasparo sesuo Ursulė, nors jau 30 metų išgyveno Amerikoje, kalba švarta lietuviška Nemuno tarne, kaip ir Gasparas.

Kiek pastebėjau, šiam pobūvy dalyvavo: muz. St. Sodeika, akt. Mačys, akt. Oželis su savo sužadėtine, "Dainavos" pirminkas Dzirvonas, agr. Laužinas, Jonas Rentauskas, Rudauskų šeima ir daug kitų.

Malonu buvo praleisti kelias valandas su naujosios kartos inteligentais. Kalbantis jie padarė man jausmą ir malonų išpuolį. Aš ilgai neužmiršiu tokio malonaus pasitikimo.

Steponas Narkis

DISKUTUOS TAUTŲ IR ASMENŲ NESUSIPRATIMUS.

Spalio 11 d. bus Northwestern universitete 3 dienų konferencija, kurioje bus nagrinėjamos priežastys, kurios veda prie santykių nutraukimo tarp tautų ir atskirų asmenų. Dalyvaus mokslininkų ir politikų.

TRUMPAI

—18 kolonijos tėvų susirinkimas nutarė prašyti papapildymo mokyklos administraciją nesunkinti liuanistikos dėstyto mokykloje, nemažinti jai pernai skirtų valandų ir leisti tuos dalykus dėstyti pasirošusiems mokytojams.

—Kanadietė Marija Pocienė šiomis dienomis vieši Chicagoje, kur ji turi daug giminių bei draugų. Ponia Pocienė yra pasižymėjusi Toronto lietuvių veikloje, ypač žinoma yra ponios Pocienės šeima kaip muzikali šeima ir daug prisidėjusi prie kultūrinės veiklos Toronte. Šios savaitės pabaigoje p. Pocienė grįš į Kanadą.

—"Naujienu" red. pavaduotojas K. Augustas su žmona grįžo iš vienos savaitės atostogų Minnesotos valstybėje. Kelione patenkinti. Lietuvių ten labai mažai tesa.

—Paskaitą apie Lietuvą Idaho universitete prieš kurį laiką skaitė Dr. J. Brožaitis. Jis ten profesorijauja, dėstydamas ekonominis dalykus.

—Juozui Būgai, tautosakos rinkimo reikalams, "Dainavos" ansambliis, atsiliepdamas į laikraščio atsisaukimus remti tautosakos rinkimą, paaukojo \$25. Būga šį ketvirtadienį išvyksta į rytines valstybes tautosakos rinkti.

—Buvusi čikagietė Salomėja Čerienė-Mulks, dabar gyvenanti rytuose, buvo sustojusi Chicagoj pasimatyti su savo sesute mis Stella Voight ir Bernice Brijūnas, ir savo senais draugais, kurių ji turi didelį skaičių. Ponia Mulks New Yorke eina

svarbias pareigas prie katalikų organizacijos, kuri rūpinasi našlaičių reikalais. Tarnybos reikalais lankėsi pirmiausia Ohio, vėliau Iowa valstybėse ir Chicagoje. Penktadienio vakarą p. Emerson Mulks atskrido Chicago atlankyti savo tėvo adv. Harold Mulks ir šeimos. Sekmadienio vakarą abu ponai Mulks išskrido namon. (NMG)

—Naujų knygų išleido Gabija. Tai yra Jurgio Savickio novelės "Raudoni batukai", kainą \$1.50, Lazdynų Pelėdos apysaką "Motulė paviliojo", \$0.60 ir Juozo Kėkšto poeziją "Ramybė man", \$0.80. Gaunama: Gabija, 340 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Panaudoję neteisingą informaciją

Policininko Morretti, kuris nušovė 2 jaunuolius, byloje paaiškėjo, jog ankščiau buvo panaudota neteisinga informacija, kuri galėjo palengvinti to policininko elgesį. Ta informacija sako, kad Moretti nušautas E. Salvi, 21 m., buvęs nuteistas už laikymą narkotikų. Tačiau pasirodė, kad Salvi nebuvo baus-tas už narkotikus, o už netvarkingą elgesį.

Valstybės gynėjas Boyle, nusišalindamas visuomenės nuomonę, sutinka, kad Morretti būtų nagrinėti būtų dar kartą pavesta kitam priekusijų teismui su kitu kaltintoju.

49 sužeisti nukritus lėktuvui

Vakar 49 asmenis turėjo būti nugabenti į ligonines po to, kai jie buvo sužeisti, keleiviniame lėktuvui priverstiniai būdu nusileidus ties 63 g. ir Harlem. Lėk-

ANTANAS MAČAS

2551 WEST 45th STREET
LAfayette 3-7048

Mirė 1951 m. rugsėjo 16 d., 11:45 val. naktį, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Tauragės apskr., Pagramančių parap., Sangaitiškių kaime.

Amerikoje išgyveno 51 metus.

Paliko nuliūdę: mylima žmona Ursulė (po tėvais Biliūnaitė); sūnus Jonas, jo žmona Valerija; duktė Jean Wagner, jos vyras Fred; 4 anūčiai ir 1 proanūkis; sesers 3 vaikai: William, Anthony, Charles Ruzgis ir jų šeimos; brolio dukterė Mary Faiza ir jos dukterė; pusseserė Marijona Gendrolis ir jos šeima, gyvenanti Scottville, Mich. Daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas J. F. Eudeikio kopl., 4330 S. California Ave.

Ketvirtadienį, rugsėjo 20 d., 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Nekalto Prasidėjimo Panelės švenčiausios parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Antano Mačio gimines, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Žmona, Sūnus, Marti, Anūčiai ir Gimines.

Laidotuvių direkt. J. F. Eudeikis. Tel. YArds 7-1741.

tuvas sekmadienį priešpieť pakilo iš Midway aerodromo skristi į Miami (Fla.) ir tuoj buvo priverstas nutūpti sugedus vienam motorui. Jis priklausė Peninsular Air Transport Co. of Miami.

ŠALČIAUSIA RUGS. 17 D.

Rugsėjo 17 d. buvo šalčiausia žinoma diena Chicagoje. 2:45 v. rytą termometras rodė 45.5° o Waukegane ir Joliet net 40°.

Kunigai, beždžionės ir žmonės

Prieš kurį laiką Chicago universiteto profesorius Adler savo paskaitoje atmetė Darvino teoriją apie žmogaus kilmą iš beždžionės. Dabar tam pasipriešino "Evanstono" unitų bažnyčios kunigas Dr. Jack. Jis teigia, kad Adler, tiesa, iškėlęs daug klausimų, bet toli gražu į juos neatsakęs. Jack nuomone, britų mokslininkas Huxley daugiau pasitarnavęs filosofijai savo veikalu, kuriame jis išvystęs darvinizmo teoriją, pagal kurią žmogus išsivystęs iš panašaus į beždžionę protėvio.

Dr. Jack sakosi, kad biologijos daktaro laipsnį jis gavęs iš Cornell universiteto dar prieš patapdamas dvasininku.

SULAUKĖ 105 METŲ

Mrs. M. Sullivan, 2814 W. Madison St., švęs savo 105 m., o gal ir 106 m. amžiaus sukaktį; tikrai savo metų skaičiaus ji pati nežinanti. Ji eina namų apyvoką ir mėgsta žiūrėti televiziją.

Kalbės buvęs bolševikų kalinys

Ateinantį penktadienį Executives Club of Chicago susirinkime kalbės Robert A. Vogel, kuris prieš kurį laiką buvo nuteistas Vengrijos komunistinės valdžios kalėti 17 mėnesių, bet paskui, įsikūsus JAV vyriausybei, buvo paleistas iš kalėjimo. Vogelers žada papasakoti savo tardymą ir kalinimą.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

Humboldt Park Lietuvių Politikos Klubas susirinkimas įvyks rugsėjo 19 d., 8 val. vak. svetainėje 3600 W. North Ave., Chicago. Gerbiami klubiečiai, nepamirškite būti šiame susirinkime. Bus daug svarbių pasitarimų.

—A. Lungevič, rašt.

Zemaičių Kultūros Klubas mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, rugsėjo (Sept.) 19 d., 7:30 val. vak. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai, esate kviečiami atsilankyti.

—J. Balčias, rašt.

PRANEŠAME, kad rugsėjo 22 d. 6 v. v. Dr. M. Budrienės kabinete, 2759 W. 43rd St., įvyks skautininkų, jų Ramovės sueiga. Pašnekesį turės sktn. kun. J. Valšnyš.

Ramovės Seniūnija.

Lietuvių Demokratai 9 Apylinkės (Ward) susirinkimas bus rugsėjo 18 d., 7:30 val. vak. Roselande, parapijos salėje, 10806 So. Wabash Ave. Bus renkami atstovai į ALT Chicago skyriaus konferenciją, kuri įvyks šio mėnesio 30 d. Bus alaus ir sodės klubo nariai. Visi nariai kviečiami atvykti.

—Klubo valdyba.

MAŽEIK & EVANS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities.

A. PĖTKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue

TELEFONAS GROVEHILL 6-0142

1410 South 50th Avenue

TELEFONAS TOWNHALL 3-2109 CICERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 SO. HERMITAGE AVE.

Tel. YArds 7-1741 ir Bishop 7-9481

4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.

Telefonas Bishop 7-9719

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kfl.

NARIAI
Chicagos
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

P. J. RIDIKAS

3854 S. HALSTED STREET Phone YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS

1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

LACHAWICZ IR SUNUS

TEL. VIRGINIA 7-6672 and 6673
2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone Pullman 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-8401

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. Olympe 2-1003

J. LIULEVICIUS

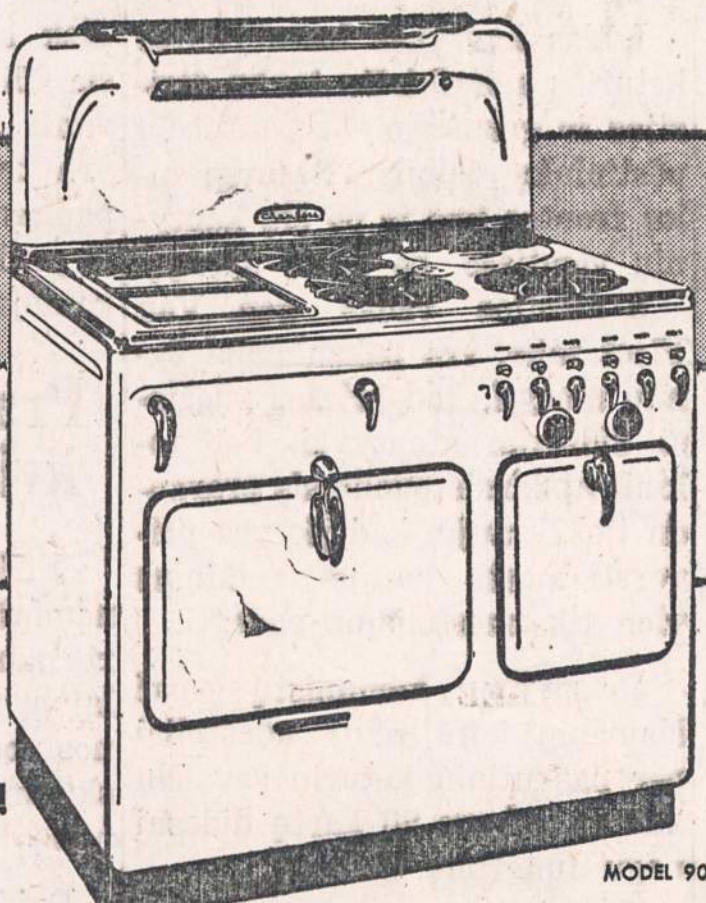
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

INSUL'S APPLIANCES

IT'S HERE!! THE BEAUTIFUL NEW
Chambers RANGE
NEW BEAUTY NEW STYLE NEW PASTEL COLORS

SAVES
TIME • LABOR
FOOD • FLAVOR

SAVES MONEY
ENOUGH TO
PAY FOR ITSELF

HERE'S NEW
BEAUTY WITH
ALL THE
"PLUS" FEATURES!

Give your kitchen the
"New Look" with the
new Chambers in pastel
yellow, green, blue,
gray, red, black,

MODEL 90-C SUPER DeLUXE

INVEST IN ECONOMY WITH A NEW CHAMBERS IN YOUR KITCHEN

A Chambers Range is an investment that pays for itself through savings in a short time, then pays dividends in continued economy, reduced food bills, less shrinkage, added leisure, and better health for the whole family. Let Chambers give you "kitchen freedom" too! "Cooking with the gas turned off" saves two or more hours each day—a full month's vacation a year—away from the kitchen. Custom-built quality, advanced design, new styling, and lovely colors combine to make these new ranges the greatest ever to bear the Chambers name. Truly, here is the rate in fine cooking equipment. Investigate Chambers, then invest in happiness!

TERMS TO SUIT YOUR CONVENIENCE

INSUL'S
FURNITURE & APPLIANCES

4151 W. MADISON ST.
2829 MILWAUKEE AVE.

KEddie 3-4219
ALbany 2-3120

Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

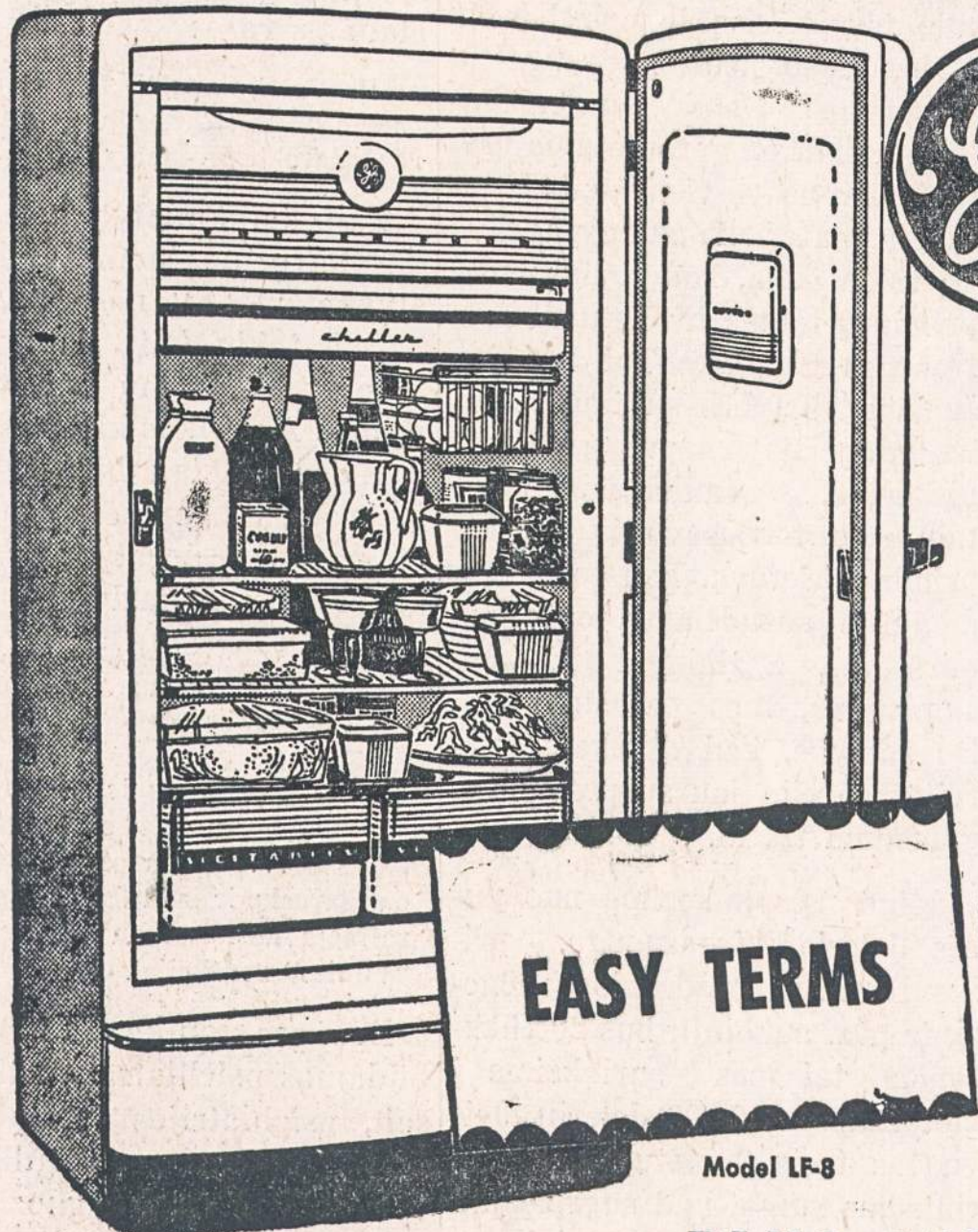
BITTIN ir KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomėn.

PAMINKLUS PRISTATOME Į VISAS KAPINES ARTI AR TOLI.

Bittin and Kamensky Monument Works
3938 W. 111th Street — Tel.: BEverly 8-0005

IT'S A BEAUTY!

BIG, NEW Space Maker REFRIGERATOR

MORE SPACE!

One-third more space than most refrigerators now in use occupying the same floor area!

NEW FEATURES!

You've never seen such wonderful conveniences!

DEPENDABILITY!

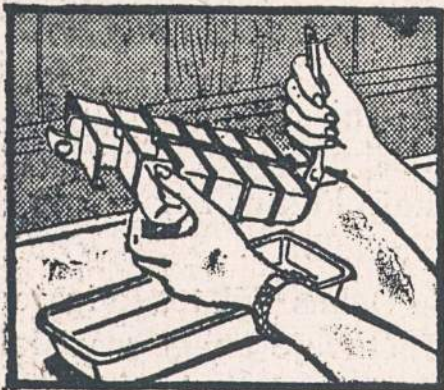
More than 2,700,000 G-E Refrigerators have been in use 10 years or longer!

- Spacious meat tray!
- New Redi-Cube ice trays!
- New Roll-Drawers!
- New aluminum shelves!
- Big-bottle storage!
- G-E sealed-in system!

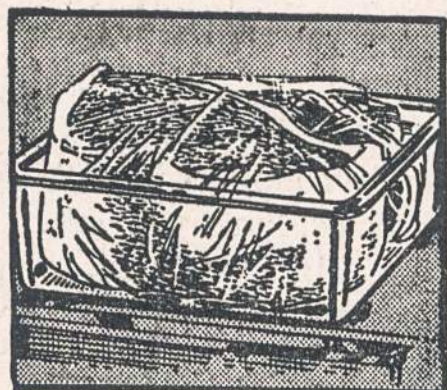

EASY TERMS

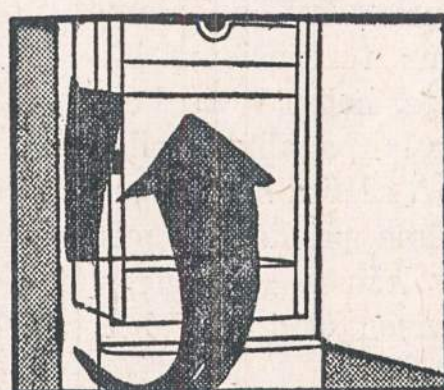
...PLUS ALL THIS, TOO!

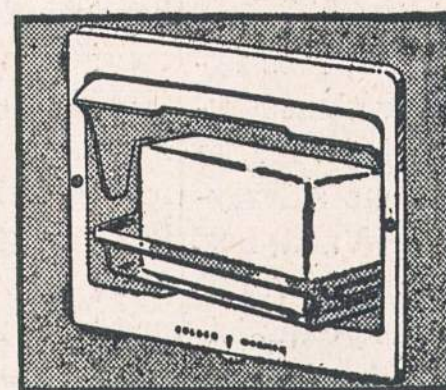
New Redi-Cube Ice Trays! One cube at a time—or as many as you want!

Spacious Meat Tray! A handy place to store fresh meats.

New balanced design! Gives improved air circulation throughout the cabinet!

Butter conditioner! Keeps butter at just the right consistency for easy spreading!

SEE THESE AND MANY OTHER
GREAT G-E FEATURES TODAY!

A NUMBER OF MODELS
TO CHOOSE FROM
\$249.⁹⁵ up

Authorized Dealer **GENERAL ELECTRIC** REFRIGERATORS

HERE'S YOUR NEW WASHER!

FOR ONLY **\$109.⁹⁵** TO **\$179.⁹⁵**

EASY TERMS

Washes Every Piece Individually!
"QUICK-CLEAN" Washing with
G-E Activator Washing Action

- **ADJUSTABLE TIMER**
Watches the clock for you.
- **ONE-CONTROL WRINGER**
Saves work.
- **8-POUND CAPACITY**
For a big family.
- **ONE-YEAR WRITTEN WARRANTY**
and many other fine features!

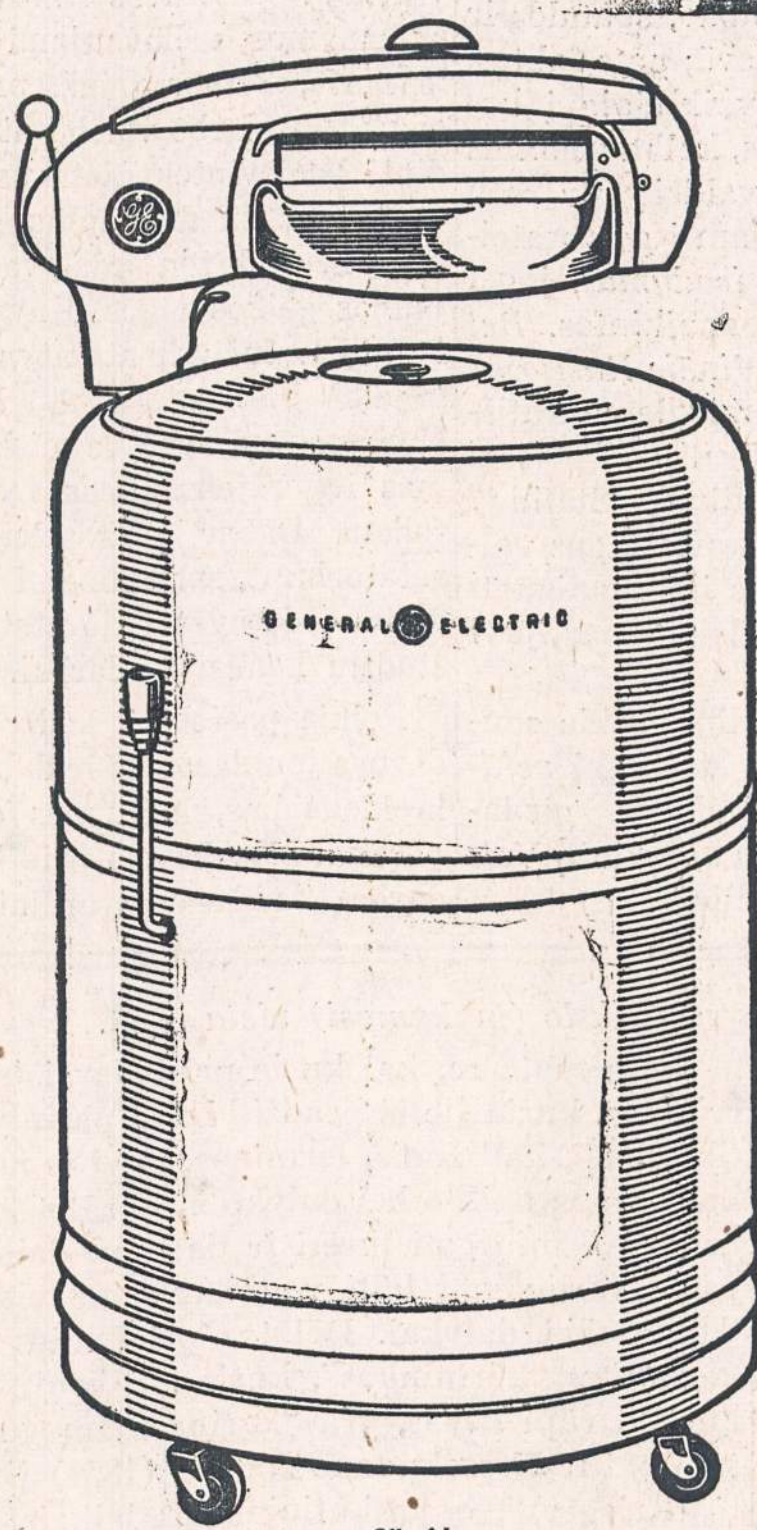

WASHER

INSUL'S FURNITURE, TELEVISION & APPLIANCE STORES

4151 WEST MADISON STREET
2829 N. MILWAUKEE AVE.

KEdzie 3-4219
ALbany 2-3120

3" wide

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Biznierių po atostogų

Biznierių atostogos pasibaigė. Dabar grįžtime prie nebaigtų darbų. Ateinantis American Lithuanian Business Assn. susirinkimas įvyks rugsėjo 19 d. 8 v.v. Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. Prašome apsimokėti duokles. Turime baigti ir biznierių albumą, kur bus išspausdinti visų narių vardai pavardės ir adresai. Kurie biznierių ir profesionalai nori į tą albumą patekti, kreipkitės į valdybos pirmininką P. Vilkelį, 724 W. 31 St., tel. VI 2-3162, ir į Charl P. Kal, 6322 S. Washtenaw, tel. PR 6-5162.

Komisija praneša, kad rudėninė gegužinė rengiama rugs. 30 d. D. Smith sode, kuri bus labai įsūdinga. Bus išdalinta dovanų \$500 vertės; bus ir kitokių įvairenybių. Pradžią 12 v. Bus gera muzika šokiams.

Komisija ir valdyba kviečia visus biznierių ir profesionalus rašyti į biznierių sąjungą ir atsilankyti į parengimą. Narys

Draugiškai pasidalino tėvų palikimą

Ilgamečiai vietos gyventojai pp. Stanely ir Helen Muraliai, 987 W. 33rd Pl., išauklėjo 4 sūnus ir vieną dukterį. Tėvas mirė 1944, motina 1948 m. Vairams liko nepadalytas namas, kurį valdė sūnus Charles iki šio laiko. Dabar, po draugiško pasidalinimo be jokios teismo pagalbos, nuolatinis savininku pa-

siliko sūnus Juozas, kuris dirba Spiegel įmonėje. Jų visus teisinius reikalus sutvarkė buvęs teisėjas Edleman. Sūnaus Antano pusę peržiūrėjo Juozas Ažukas.

Vaikų vardai pagal amžių, pradedant vyriausiuoju: Antanas, Povilas, Kazimieras, sesuo Frances, Bruno ir Juozas — pats jauniausias, kuris apmokėjo kitiems broliams ir seseriai jų dalis.

Pažymėtinas dalykas, kad visi 5 broliai dalyvavo pereiname pasaulio kare ir visi laimingai pargrįžo nesužeisti. Iš tos visos šeimos tik vienas Povilas yra vedęs. Žmona Bertha. Antanas, pat vyriausias, dirba United Parcel Service vairuotoju. Visi geri lietuviai. Pagirtini už tokį pavyzdinį susitarimą tarp savęs.

VBA

Padėka

"Dainavos" ansamblui už pagalbą \$25 tautosakos rinkimui nuoširdžiausiai dėkoju.

Juozas Būga

Moteris, nuo kurios pabėgau

Tik ką išėjo iš spaudos J. Jazmino novelių rinkinys viršų pavadinimu. Knyga yra 94 puslapių, kainuoja \$1.00. Joje yra išspausdinta 11 nepaprastai įdomių ir lengvai skaitomų novelių. Knygą puošia skoningas viršelis. Knygą galima gauti NAUJIENOSE arba pasiuntus vieno dolerio čekį ar Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 S. Halsted St.,

TAUPLYKIT REGULIARIAI,
KAD TURĖTUMET PELNO...
TAUPLYKIT PAS

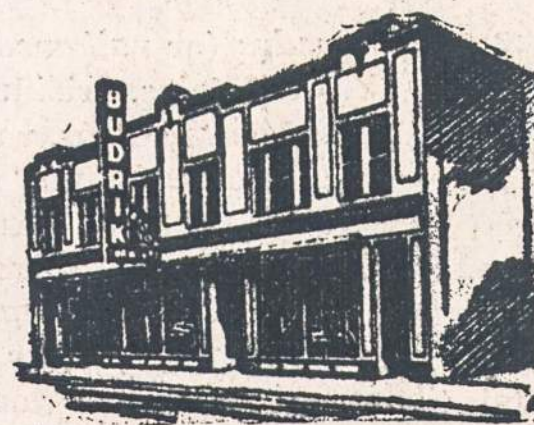
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago 8, Illinois
Telefonas: HAYmarket 1-2028.

Valandos: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 valandų vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais ir šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 vidurdienio.

BUDRIKAS UŽDARO VIEŲ KRAUTUVĘ

Prekyba bus varoma po vienu stogu ant 3 lotų,
3241 SOUTH HALSTED STREET.

KRAUTUVĖS VALANDOS: nuo 9 val. ryto iki 9 valandos vakaro pirmadieniais ir ketvirtadieniais; antradieniais, trečiadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais (nedėliomis) uždaryta.

JOS. F. BUDRIK, INC.

3241 S. HALSTED ST. CHICAGO 8, ILL.
Tel. CALumet 5-7237

Budriko žiemos radio programa leidžiama sekmadienio vakarais 5:30 P. M. Chicago laiku iš WCFL, 1000 kilocycles Radio Stoties.

PĖRKRAUSTAU BALDUS

vietoje ir iš tolimesnių distancijų. Turiu ilgą patyrimą.

JUOZAS NAUJOKAITIS

6819 So. Rockwell St.
CHICAGO 29, ILL.
Phone: WALbrook 5-9209

CERMAK ROAD

Dantų Laboratorija

DIREKTINUS DANTIS PROTEZUS PATAISO 1-4

VALANDŲ LAIKOTARPYJE

Individualių dirbtinų dantų, plastinių grupių ir dantų specialistas. Pritaiko ir patarso senus dirbtinius dantis, protezus. Priima kasdien nuo 9 ryto iki 6 vakaro. Pirm. ir treč. iki 8 vakaro, šeštadienį nuo 9 iki 1 valandos.

OLympic 2-3740

4807 Cermak Rd. Cicero, Ill.

METRICK'S

PAINT STORE

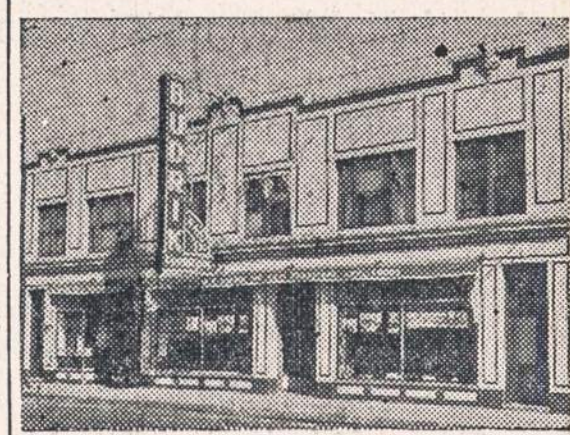
DABAR YRA

3414 W. Roosevelt Road
KEdzie 3-6800

NEMOKAMAI PRISTATOME

VISAME MIESTE.

One coat Flat Paint, 12 gal. \$3.45
Zių spalvų ir baltas. Gal.
Interior Gloss ar Semi-Gloss \$4.35
16 spalvų ir baltas. Gal.

Nuoširdžiai užkviame visus atsilankyti į mūsų sandėlį ir apžiūrėti 1951 metų vasaros prekių išpardavimą.

Namams rakandų čia rasite visų žymiausių išdirbysčių. Pagaminame rakandus pagal užsakymus.

Naujų šeimų kūrėjai, čia sutaps didelių nušimčių. Parduodame namo kainomis baldus viešbutiams, Rooming House, apartamentams, Karpetai—kilimai, klejonkos, Parlor setai, gaminiai pečiai, skalbiamos mašinos, šaldytuvai, miegamo kambario setai, valgomo kamb. setai, minkšti kėslai, lempos, staliukai ir kt. reikmenys.

Rašomos mašinėlės, rašomos aukšines plunksnos, laikrodėliai, deimantai, briliantai, auksas ir sidabras papuošalai, radijos ir televizijos aparatai. Lietuviškos plokštelės, lietuviškos gaidos.

Virš 38 metų prekyboje.
Lengvi daliniai išsimokėjimai.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 SO. HALSTED ST.
Tel. CALumet 5-7237

Baikite savo kančias

arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios ejo iš kartos į kartą. Sudėtis grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.

Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 17—(\$1.00)—GARSIOJI Skilvio Arbata teikia greitų rezultatų skilvio ligose. Puikiai išsuaugina vidurius, juos sušvelnina.

STANIS Analgesic SALVE—(\$1.00)—duoda STEBETINUS rezultatus.

STANIS IMPROVED FOOT SOAP, 1/2 sv. gabalas—60c. A 3-in-one Foot Health Treatment padėti jautrioms, deginantioms, pavargusioms, sutinusioms ar skaudantioms kojoms. Suminkština ir sunaikina nuospaudas ir padų sukietėjimus.

Z. G. Stanis Company

2822 ARCHER AVENUE
Chicago 8, Illinois Dept. N.

ALAVIJA

Alavija (Aljošius) yra gerai nuo vidurių nemalimo, užkietėjimo, malšino gumbo ir dieglių. Jeigu galva skauda nuo netikuso maisto arba jautiesi prarūgęs, apsunkintas, paimk Alavijos grūdelių nedaugiau kaip žirnio didumo, sukratyk gerai ir nuryk, arba sutarkyk Alaviją vandenį ir išgerk, pramuš kad ir kiekiausias vidurius. Alavijos svaras \$2.50, mažiau perkant 6 uncijos už \$1.00. Prisiunčiam į jūsų namus.

ALEXANDER'S CO.

414 W. Broadway
South Boston 27, Mass.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CANal 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
\$8.00 per year in Canada	
\$9.00 per year outside of Chicago	
\$10.00 per year in Chicago	
6 cents per copy	
Užsakytojų kainos:	
Chicagoje — pašto:	\$10.00
Metams	\$10.00
Pusei metų	\$5.50
Trims mėnesiams	\$3.00
Vienam mėnesiui	\$1.25
Chicagoje per išsiuntimą:	
Viena kopija	5c
Savaitė	30c
Mėnesiui	\$1.25
Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:	
Metams	\$9.00
Pusei metų	5.00
Trims mėnesiams	2.50
Užsieniuose:	
Metams	\$11.00
Pusei metų	5.50
Trims mėnesiams	3.00
Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Tel. CANal 6-8500. Pinigų reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Baimės Tironija

Prez. Trumanas vakar, kalbėdamas Kongreso Knygynne, Nepriklausomybės Deklaracijos ir JAV konstitucijos įmūrinimo iškilnėse, apibūdino Sovietų Sąjungos valdžią, kaip „baimės tironiją“. Ji, anot kalbėtojo, valdo žmones, pasiremama nuoga jėga, ir slankioja tarp jų, kaip raištų žvėris, įvarydama visiems baimę.

Visai priešingo pobūdžio yra Amerikos santvarka, kurios principai yra išreikšti Nepriklausomybės Deklaracijoje ir JAV konstitucijoje. Tie principai garantuoja žmonių laisvę, asmenį ir namų saugumą. Čia policija negali įsiveržti viduryje nakties ir žmogaus namą, ji suimti ir išsivežti. Kol žmogus teismo nenuteistas, jisai yra laikomas nenusikaltęs, ir jeigu jisai kaltinamas, tai jam turi būti suteikta proga apsiginti.

Ta baimės tironija, įsitvirtinusi Maskvos Kremliuje ir valdanti milžinišką pavergtų žmonių ir tautų imperiją, šiandien yra didžiausios pasaulyje reakcijos tvirtovė. Aišku, kol ji nebus sugriauta, žmonija neturės nei taikos, nei saugumo.

Prez. Trumanas pasakė kalbą JAV konstitucijos 164 metų sukakties proga.

Komunistų Nuostoliai

Nuo to laiko, kai Korėjoje vėl pradėjo palengva eiti priekyn Jungtinių Tautų jėgos, priešui yra padaryta daug nuostolių. JAV 8-ios armijos vadas gen. leit. Van Fleet sako, kad per tas keturias savaites už kiekvieną kritusį kautynėse Jungtinių Tautų kareivį priešas užmokėjo 20 gyvasčių.

Tačiau komunistų vadai visą laiką ieško naujų priekabių karo paliūbų deryboms užtešti arba nutraukti. Savaitė po savaitės slenka, o kraujas fronte liejasi. Žmonių gyvastys komunistams nebrangios.

ASSENS LAISVĖ

(APŽVALGA)

Amerikos komunistai labai „gerbia ir brangina“ Jungtinių Amerikos Valstybių konstituciją, kuri laiduoja pagrindines asmens ir piliečio teises — žodžio laisvę, spaudos laisvę, susirinkimų laisvę ir t.t. — ir stengiasi apsaugoti žmones nuo neteisėto arešto ir laikymo kalėjime. Rašydamas apie šitas konstitucines žmogaus laisvės garantijas, V. Andriulis sako:

Siemet Konstitucijos Diena ypač svarbi. Ne paslaptis, kad esant dabartinei isterijai, mažai paisoma konstitucijos. Žmonės areštuojami netgi nesistengiant įrodyti, kad jie būtų papildę ką subversyvaus. Kaucijos nutaustos labai didelės, nesilaikant konstitucijos...

Apie 10 metų atgal pravestas Smi-

tho aktas, neseniai pravestas McCarran (aktas), kurie visai paneigia asmens teises, kurias garantuoja konstitucija, ypač Teisių Bilius. Niekuomet pirmiau Amerikoje nebuvo tiek daug sveturginių suimtų deportavimų už politines idėjas, nei šių politikų kalinių abeja.

Taip. Ir Smitho aktas, ir didelės kaucijos, ir nepilietiški deportavimai, ir didokas skaičius „politinių“ kalinių yra dalykai, kurių „niekuomet pirmiau Amerikoje nebuvo“. Bet Andriulis užmiršta, kurios tuos dalykus iššaukė.

Ar buvo kada (išimant Nepriklausomybės karo ir Civilinio karo laikotarpius) toks dalykas, kad šioje šalyje veikty organizuota „penkta kolona“,

ateit organizacija žmonių, atvirai ir slaptai dirbančių svetimos valstybės naudai, valstybės, kuri kovoją prieš šią šalį ir stengiasi jai visokiais būdais pakenkti? Ne, tokios organizuotos išdavikų jėgos niekad pirmiau Amerikoje nebuvo.

Komunistais pasivadinusius Rusijos diktatūros rėmėjų partija yra naujas reiškinys Amerikos gyvenime. Valdžiai apginti nuo šito išdavikiško gaivalo buvo išleistas Smitho aktas.

Kada buvo įdėtas ir JAV konstitucijai nuostatas, kad iš asmens, traukiamo kriminalinėm atsakomybėn, nebūtų reikalaujama per aukštų kaučių („excessive bail“), tai šitos konstitucinės pataisos autoriams neatėjo į galvą mintis, kad gali susidaryti organizacija, kuri dės užstatą už nuteistuosius nusikaltėlius su tikslu padėti jiems pabėgti ir užsienį arba kitokiū būdu pasislėpti nuo teisingumo organų. Tokio dalyko „niekad pirmiau Amerikoje nebuvo“, bet dabar yra.

Pabėgo ir užsienį lenkų laivų komunistas Gerhart Eisler, už kurį jo politiniai draugai buvo užstatę daugiau kaip \$20,000 kaučių. Pasislėpė nuo teismo keturi komunistų partijos pareigūnai, už kuriuos buvo uždėtos kaučijos, po \$20,000 už kiekvieną, vadinamas Civilinių Teisių Kongresas; ir kada teisėjas pašaukė tos organizacijos viršininkus ir pareikalavo, kad jie pagelbėtų teismui nusikaltėlius surasti, tai jie atsiskakė duoti bet kokių informacijų; atsiskakė net paaiškinti, iš kur gauti tokie stambūs pinigai jų kaučijoms. Keturi to Civilinių Teisių Kongreso viršininkai už tai tapo nubausti dėl teismo paniekimo.

Šių faktų akivaizdoje, kaip gali Amerikos teismai nereikalausti didesnių kaučių iš asmenų, priklausančių organizacijai, kuri sistemingai vykdo teisingumo sabotazą?

Konstitucija yra žmonių laisvės ir teisės apginti, bet ne tam, kad ja galėtų prisidengti tie, kurie stengiasi sugniauti teisėtą krašto santvarką.

Dėl komunistų verkšlenimų, kad iš jų reikalaujama „per aukštų kaučių“, mes seniai pastatėme klausimą Andriuliui, Bimbai, Prūseikai ir Mizarai: kokių kaučių reikalaujama Sovietų Sąjungoje ir „liaudies demokratijose“, kurias jie nuolat griauna? Ar tenai kaucijos yra mažesnės ar didesnės, negu kapitalistinėje Amerikoje?

Seniai laukiame jų atsakymo į šitą paprastą klausimą. Bet jie tyli. O jie tyli dėl tos paprastos priežasties, kad tose komunistų valdomose šalyse jokių kaučių neima iš žmogaus, apkalinto dėl politinių nusikaltimų. Kai žvalgyba tenai žmonių sučiumpa ir nugabena į kalėjimą, tai ne tik jokios kaučijos jisai negali užsistatyti, bet nė vienas jo draugas arba giminė neturi teisės prie jo prieiti ir suteikti jam pagalbą.

Čekų traukinio mašinistas, susitaręs su keliais keleiviais, atvežė keleivinį traukinį į Vokietiją. Paveiksle matome JAV karių, maitinančius atvykusius čekus. Didokas keleivių skaičius nutarė negrįžti į komunistų valdomą Čekoslovakiją.

PASIDALINKIME LIETUVOS VARGŲ!

Lietuvių tauta dabar dalinasi savo padėtimi į tris dalis:

1. Tautos kamienas lieka Lietuvoje ir tolydžiai naikinamas, kaip ir vietos gyventojai. (Anglų dominijose pirmuosius du metus reikėjo dirbti skirtą darbą, vėliau pagal pasirinkimą).

2. Antroji dalis, išdraskytos šeimos kenčia neapsakomus vargus Sibiro ir kaimyninių kraštų neaprepiamuose plotuose ir apie juos nieko nežinome.

3. Trečioji dalis, mes vadinami D. P., pabėgome nuo antrosios bolsėvikų okupacijos Vokietijoje, buvome nepalyginant laisvi, žlugus Vokietijai galėjome organizuotis. Medžiaginiai šelpiami BALF'o ir kitų organizacijų ir privačių asmenų, mes vyrai dirbome ir nepriklausomybės atstatymo srityje. Nuo 1946 m. mes pradėjome skirstytis į Jungt. Amer. Valstybes, Pietų Ameriką, ir anglų dominijas. Žymiausioji mūsų dalis įsikūrė USA ir Anglų dominijose. Čia daug padėjo BALF ir kitos organizacijos, bei privatūs asmenys.

Laimingai įsikūrę mus priglaudusiuose kraštuose, mes ba-

tačiau Andriulis skelbia, kad tai „geriausia demokratija“, ir jisai trokšta, kad tokia „demokratija“ būtų įvesta ir Amerikoje. Tai kam gi jisai dejuoja, kad šioje šalyje „bėlos“ per aukštos!

Jisai laiko Stalino konstituciją milijoną kartų demokratiskėne už Jungtinių Valstybių. Čia yra žodžio, spaudos ir susirinkimų laisvė; pats faktas, kad Andriulis vaikščioja į komunistų sueigas, kalba visokių niekų prieš valdžią ir rašo „Vilnyje“ kas jam į galvą ateina, yra aiškus įrodymas, jog tie laisvės nepanaikintos. Bet ar jos yra sovietinėje Rusijoje?

Ar tos tariamai „demokratiškosios demokratijos“ priešai gali viešai kritikuoti Staliną? Ar jie gali leisti priešingus valdžiai laikraščius ir organizuoti priešingas valdžiai partijas? Ne.

Jeigu Andriuliui tokia santvarka patinka, tai jisai veidmainiauja ir meluoja, girdamas Teisių Bilių Jungtinių Valstybių konstitucijoje.

gėmė DP padėti, tapome laisvais piliečiais, vyrai ir moterys susirado darbo tokiomis sąlygomis, kaip ir vietos gyventojai. (Anglų dominijose pirmuosius du metus reikėjo dirbti skirtą darbą, vėliau pagal pasirinkimą).

Apsipratę su naujomis laisvo žmogaus sąlygomis, mes pradėdami skaudžiai atjausti skirtumą mūsų padėties ir vergiškos padėties mūsų giminii, draugų ir visų tautiečių, likusių Lietuvoje arba tremtyje Sibire ir panašiuose kraštuose.

Mes atliekame uždedamas VLIK'o pareigas, aukojame BALF'ui, mokame tremtinių bendrovių mokesčius, aukojame vargstantiems turėjusiems likti Vokietijoje, bet tai vis kuklūs tarpusavės pagalbos veiksmai, gal tik VLIK'ui skirtos aukos jau galima priskaityti prie aukų už geležinės uždangos, prie aukų visos tautos labui. Bet to maža.

Jeigu mes negalime padėti dabar Lietuvai už geležinės uždangos, tai mes turime padėti Lietuvai atgavus Nepriklausomybę, kada prasidės valstybinio atstatymo vargai. Pažiūrėkime ką mes šioje srityje jau darome.

Mūsų politiniai vadai jau dirba ir tebedirba nepailstamai Lietuvos atstatymo darbą visose galimose politinėse organizacijose; dirbo, skurdami Vokietijoje, dirba ir dabar negeresnėse sąlygose ir naujose aplinkybėse.

Inžinieriai ir ekonomistai projektuoja Lietuvos atkūrimui sumanymus, vadovaujami VLIK'o nario, žinomo inž. profesoriaus. Jų darbo vaisiai atspausdinti Išlaisvintos Lietuvos Ūkyje ir mes su malonumu galime matyti, kad ten dalyvauja ir jaunos gabios jėgos. Knyga pilna gilių minčių ir atstatymo veiksmams bastantinė knyga. Naujose aplinkybėse diskutavimas ir projektavimas tęsiasi toliau. Dabar kol kas leidžiami rotatoriumi spausdinami sąsiuviniai: Lietuvos ūkio atstatymo studijų komisijos darbai.

Reikia pastebėti, kad didelis darbas jau daromas ir dabar kyla klausimas, kaip mes eininiai piliečiai prisidėsime prie bendro darbo. Ankščiau išvardintų dar-

buotojų bus gal keli simtai, o mūsų bus kelios dešimtys tūkstančių; aišku, mes sveriname daug pasidalinant Lietuvos vargų.

Dabar tapę laisvais piliečiais, mes jaučiamės tvirčiau, turėdami darbo ir normalias gyvenimo sąlygas, jau galime padėti vargstantčiai atstatantčiai tėvynei. Turime padėti, nes kitaip jausimės, sėdą prie bendro stalo, nieko nedirbą drauge su vargusiais. Dabar jau neužtenka tik išlaikyti gerą lietuvių vardą ir tarpusavę vienybę, bet reikia ir materialia auka pagelbėti; tokia auka, kad ji ilgą laiką primintų mums ir Lietuvai apie tremties gadyne. Tai bus jau ženklas vienybės su tautiečiais, vargstantčiais anapus geležinės uždangos. Ši auka mus suriš tampriau tarpusavy ir dažniau primins Lietuvą, kad mes kasdienybės spaudžiami jos neužmirštume. Sąžiningai atlikdami sumanymą, mes pajusime sieles ramybę, kad atliekame pareigą, surišą jau su prasmingo gyvenimo tikslu.

Jeigu mes aukosime nuo pėsčios dolerio iki pusantro, priklausomai nuo uždario ir mėnesio, ir pvz. aukotojų bus 20 tūkstančių, tai mes surinksime į metus apie 200.000 dolerių. Jeigu tas tęsis 3 metus, mes surinksime sumą, kad sugrįžtų jau galėsime atidaryti ūkininkams žemės banką visai pigiais procentais atstatymo laikotarpiui ir tolimesniam laikui. Čia tik pavysdys.

Besimokąs aukštose mokyklose jaunimas, kuris taip gražiai organizuojasi, palaikys Lietuvos jaunimo tradiciją būti avangardu idealistiniuose siekimuose ir bus akstinu veikimo, kuris rodytų, kad mes tremtiniai atminėm Lietuvos vargą ir norime juo pasidalyti ir jai padėti.

Tegu tremtinių draugijos pagálvoja, kaip realizuoti šį sumanymą.

Prof. J. Čiurlys

Straipsnis jau buvo parašytas, kai aš gavau perskaityti prof. I. Kaminsko pasikalbėjimą su jūsų korespondentu apie Tautos Fondą.

Aš nevaldau taip plikiai plunksną, kaip prof. I. Kaminkas, ir galiu tik pliką tiesą sakyti, kaip matematikas.

Liūdnu perspektyvos laukia ir mūsų pasidalinimą Lietuvos vargu, jeigu jau toks pirmaeilės svarbos reikalas, kaip Tautos Fondas, gali atsidurti kritiškoj padėtyje.

Tas parodo, kad mes skėstame kasdieniniuose rūpesniuose ir, prisipažinsime, nevisuomet nemaloniuose, ir nebebrandame laiko pamąstyti apie padėtį mūsų artimųjų už geležinės uždangos ir sulyginti mūsų 5 dol.-10 dol. mėnesinę auką su jų aukomis. VLIK-o sudėties ir santykių su diplomatais svarstymai neturi turėti įtakos į mokesčių mokėjimo eigą.

Prof. I. Čiurlys

DIAGNOZĖ

Draugas Leonas Jonikas, vienas tų garsiųjų Chicagoje banuojančių „Vilnies“ redaktorių, yra geros širdies žmogus ir nesvetima jam yra psichiatrija. Nors jis sakosi nesąs, anot jo, psichiatras, bet su psichiatrija neabejotinai jis turi daug ką bendra... Viename savo editorialių jis rašo:

Profiniai ligoniniai. Lietuvoje, prie mano „pomietės“, slinaprodių neuždarydavo beprotitamyje.

Taip taip, matyt, kad neuždarydavo, nes nemažai jų yra atvykę ir į JAV, nes, mat, anais laikais tokių, kaip dabar, sveikatos patikrinimų nebuvo daroma... Amerikos klimatas, matyt, dar blogiau bus paveikęs jų protą, jie gavo čia progresyvių smegenų paralyžį ir todėl dabar jie vadinasi „progresyviais...“

Toliau draugas Jonikas taip rašo:

Nesu psichiatras ir nežinau, kaip ten buvo „geraisiais“ smetonizmo laikais, bet... „dumavotų“ dypukų yra daugybė ir šių šalin. Vienas jų rašinėja laiškus man asmeniškai ir „Vilnies“ redakcijai.

Draugas Jonikas, kad ir nebūdamas psichiatras, o tik, atseit, psichiatrijos šundaktaris, vis dėlto tam vargšui dipukui vykusiai nustatė diagnozę; tikrai, jei tas dipukas būtų sveiko proto, tai argi jis elgtųsi taip keistai, kaip Jonikas pripažįsta, — ar jis rašinėtu jam ir „Vilnies“ redakcijai kažkokius laiškus, kurių draugas Jonikas, kaip kuklus žmogus, net negali paskelbti...

O kas dėl to, kaip ten buvo Lietuvoje anais geraisiais smetonizmo laikais, tai ten, drauge Jonikai, buvo taip, kad tokia įstaiga, kaip čia Chicagoje „Vilnies“ redakcija, Lietuvoje vadinosi „Suvalkų Kalvarijos psichiatrinė ligoninė“ ir ten tos įstaigos gyventojų nebuvo primta vadinti redaktoriais...

Toliau draugas Jonikas susigraudinęs sako:

Gaila man to žmoguko. Esu lietuvių kilmės ir liksiu visados pasiruošęs pagelbėti savo tautiečiui atgauti lygsvarą.

Na, matote, ar ne tiesą sakiau, kad draugas Jonikas yra geros širdies žmogus ir jam nesvetima yra psichiatrija, kuri anais laikais Lietuvoje tokiais atvejais buvo ingi kiek kitaip vadinama, būtent, psichopatija.

Mik. Lep.

Kiniečiai kariai blogai apmokyti

WASHINGTONAS. — Amerikos armijos specialistai netaisčiai būkštuoja dėl modernių sovietų ginklų siuntimo kiniečių „savanorių“ armijai Korėjoje.

Moderniškųjų ginklų yra tokie komplikuoti, kad kiniečiai nemokės su jais apsieiti ir naudą iš jų nebus didelę, sako Amerikos karininkai.

DR. P. JONIKAS

LIETUVIŲ KALBOS ISTORIJA

25. (Tęsinys)

Visi aukščiau minėti naujadarai, kaip jau esame sakę, yra nevienodi, įvairiais keliais atsiradę.

Vieni jų yra gyvosios kalbos (tarmių) žodžiai, tik pakeistos, specialiai kuriai sąvokai pritaikytos reikšmės. Tokie rūsies dariniai bus pvz. Daukšos lāštas „gromatos, laiško“ reikšmė, Sirvydo mokytojas „uėitelio“ reikšmė arba virtuvė „kuchnios“ reikšmė. Tuo pačiu pagrindu Daukantui pilis yra „miestas“, J. Juškai kalba „tarmė, dialektas“¹⁰⁷, A. Baranauskui smagūmas „akcentas“ (šalia smogti „trenkti, kirsti“, plg. kīrtis: kīrti), J. Jablonskiui mokyklns (kuris gyvojoje kalboje reikšė „tai, kas mokosi, pvz. jauną jautuką“), susiaurinus reikšmę, „Schüler“¹⁰⁸.

Kiti naujadarai yra atskirų autorių susidaryti nusižiūrėjus į svetimų kalbų žodžius bei terminus, į tiesioginę jų reikšmę bei sudėtį (jie paprastai vadinami reikšmės skoliniais). Pvz. taip sudarytas Sirvydo vai-

kavedys (ar vaikavedis) pagal graikų paidagōgós „vaikų auklėtojas, prižiūrėtojas“ (iš vs. km. paidós „vaiko“ ir agōgós „vedėjas, vadas“) arba medžiavinė (plg. vok. Baumwolle—Baum „medis“ + Wollē „vilna“), J. Juškos statrašymas, „Aušros“ statrašas (arba tiesraštis), „Varpo“ statrašas „rašyba“ pagal rusų pravopisanije, vok. Rechtschreibung (o šie iš lot. orthographia ar graikų orthographia, kur orthós „pastatytas, stacias, tiesus“ ir grāphō „rašau“ ar graphē „kas parašyta, raštas“). Aušrininkų (bene Basanavičiaus) pasiūlytas laikraštis padarytas nusižiūrėjus į Zeitschrift (Zeit „laikas“ ir „Schrift“ raštas), časopismo (czas „laikas“ ir pismo „raštas, laiškas“) ir t.t.

Trečia naujadarų rūšis — savarankiškai pasidaryti žodžiai, savo vardu pavadinant kokią sąvokos ar dalyko žymę. Čia paprastai naudojamos tam tikromis prielaidomis, priešdėliais ar žodžių sudėjimu (sudurtiniais žodžiais). Šios rūšies bus pvz. Sirvydo negalėtuwė „ligoninė“, matyt, kad ten laikomi žmonės nesveiki, ne-(pa)gali; Daukanto ilsis „kalbėlis“, nes čia skaitant stabtelima, išsimasi; laikrodīs, nes jis laiką rodo; sukrautuwė „sandėlis“, nes ten kas nors sukraunama; Baranausko žodynas (vietoj ankstyvesnio žodininės, žodinis), pasidarytas nusižiūrėjus į kolektyvinės priesagos žodžius, kaip eglynas, beržynas „kur yra daug eglių, beržų“; aušrininkų mokslavietė „mokykla“, nes ten

yra mokslo (mokymosi) vieta ir t.t.

Kaip matėme, kai kurie naujadarai įsigalėjo ne ta reikšme, kuria jie iš pradžių buvo pasiūlyti. Taip atsitiko, todėl, kad žodis, terminas, taigi ir naujadaras, iškelia vieną daiktą bei dalyką žymę. Bet tokių vienodų, bendrų žymių gali turėti ir daugiau daiktų, todėl tuo pačiu vardu gali būti vadinamas ne vienas, bet keli daiktai bei dalykai. Dėl tos priežasties J. Bretkūni karinykas „karininkas“, kuris iš tikrųjų žymi žmogų, kuriam rūpi karas, yra „karingas žmogus, karžygys“; taip pat ir Nesselmanno žodyne (1851) jis reiškia „karį (Krieger)“, o paskutiniaisiais laikais jis igijo specialią „afficieriaus“ reikšmę. Baranauskas tartini vadinu „skiemienį“, o dabar kalbininkų taip vadinamas „tariamas, vok. Aussprache“. Aušrininkas Jonas Spudinis (1860—1920) siūlė sandelį „sudeties“ reikšmę, o šiandien juo „podėlį, padėjimą, vietą, kur kas sudedama“ bevardiname. „Aušroje“ savininku vadinamas „egoistas“, krautuwe „muziejus“, o M. Miežinio žodyne (1894) pastaruoju žodžiu jau vėl vadinamas „sandėlis“.

Rašyba

Lietuvių kalbos rašyba ne iš karto tenusistoję. Čia trumpai, nesaikstydami visų smulkmenų, pažiūrėsime, kaip susidarė lietuvių kalbos raidynas (alfabetas) ir kuriais dėsniais kur kokie rašmenys buvo rašomi.

(Bus daugiau)

Wilkes-Barre, Pa.

Lietuvių Diena

Wyoming Klonio Lietuvių Diena įvyko per Labor Day, rugsėjo 3. Sans Soti parke. Tai buvo 38-toji iš eilės Lietuvių Diena šioj apylinkėj. Seniau šią Liet. Dieną rengdavo parapijų komitetai. Dabar ją rengia Dainos Draugija. Pelnas eina labdaros reikalingam ir bažnytinį giesmių leidimui, bei "Muzikos Žinių" palaikymui, kurias leidžia vargonininkų sąjunga.

Tą dieną iki pietų lijo ir buvo manyta, kad Lietuvių Diena

neįvyks. Bet po pietų pragiedrėjo ir publikos prižė pilnas parkas. Ketvirtą valandą buvo dainų programa, kurią išpildė šio chorų jungtinis choras, būtent Plymoutho, vadovaujant muz. P. J. Karošauskui, Luzernės, vad. muz. J. Vaiciūniui ir Kingstono, vad. muz. J. J. Šaučiūniui.

Jungtinį chorą dirigavo muz. J. J. Šaučiūnas. Sudainavo penkias dainas labai gražiai. Publikos klausyti programą susirinko apščiui.

Kadangi piknikai rengiami Amusement parke, tai įžangos nėra. Bet iš bufeto liks gero kaimo.

žmonėms dainos patinka ir kas kart susirenka vis daugiau dainų programos pasiklausyti.

Dabar apie pačią Dainos Draugiją. 1934 metais Wyoming klonio keli vargonininkai susitarė surengti Dainų Šventę. Kaip girdėjau buvo sutraukta apie 16 apylinkės lietuvių parapijinių chorų. Tais metais buvo surengta liepos 4 d. Dainų Šventė, kuri visais atvejais buvo pasekminga. Į tą Dainų Šventę atsilankė virš 5000 žmonių. Dviejų kino filmų kompanijos tvarkė paveikslus ir po visą Ameriką buvo rodomi paveikslai ir girdima kaip Wyoming klonio lietuviai dainuoja

"Kur giria žaliuoja".

Tą patį metą buvo suorganizuota Dainos Draugija iš šešių chorų. Vėliau girdėjau, Pittsburgho ir Wilkes-Barre chorai atsisakė iš tos draugijos, mat jų chorų klebonai negali uždėti letenos ant draugijos turto.

Draugija išleido gražų Kalėdinų giesmių rinkinį "Kalėdų Balsai" ir Mišparus. Rengiasi ir daugiau giesmių išleisti.

Nepaisant kludymo iš kai kurių dvasiškių pusės — Dainos Draugija laikosi gerai. S. J.

Melrose Park, Ill.

Mūsų kolonijos veikla

Melrose Parke ir apylinkėje gyvena apie 300 lietuvių. Kolonija negausi, bet pagal turimas sąlygas rodo daug veiklumo. Naujieji ateiviai yra įsijungę į vietines senųjų lietuvių organizacijas ir gražiai bendradarbiauja. Įvairių organizacijų šiais metais buvo surengta du koncertai: Vasario 16, Motinos Dienos ir birželio mėn. įvykių minėjimai ir trys gegužinės — piknikai. Ypatingai gerai pavyko Balso 117 skryiaus gegužinė. Šią gegužinę parėmė ne tik visi savo atsilankymu, bet ir vjetiniai prekybininkai — tiek lietuviai, tiek ir kitataučiai — gausiomis aukomis. Gautas pelnas 110 dol. paskirtas Vokietijoje esantiems lietuviams šelpti.

Darba labai sunkina neturėjimas savo namų nei savos lietuviškos parapijos. Todėl nevisuomet galima gauti patalpas įvairiems minėjimams, paskaitoms, bei susirinkimams. Dėl tos pačios priežasties dar iki šio laiko neįsteigta lietuviškos šeštadienio mokykla. Tuo reikalu yra daromi žygiai, ir, padedant žinomam prekybininkui ir visuomenės veikėjui p. Metrikui, tikimasi mokyklai patalpas gauti dar šių metų pabaigoje. Patalpa numatoma gauti šv. širdies parapijos naujai statomoje mokykloje. Ši parapija rodo palankumą lietuviams.

Dar praėtų metų pabaigoje, p. A. Markausko pastangomis,

buvo įsisteigęs choras, kuris, vadovaujamas muziko Alberto Mateikos, suspėjo gražiai pasirodyti. Dabartiniu metu, chorvedžiui išvykus, choras nebeveikia. Reikia tikėtis, kad energinga choro valdyba padarys pastangų chorui atgaivinti.

Tautinių šokių grupė, vadovaujama ponios Rakauskienės — Tautkūtės, vasaros metu savo darbą buvo nutraukusi, bet rudenį, reikia tikėtis, vėl pradės darbą ir jau per Vasario 16 d. minėjimą pamatysime gražius stilingus lietuviškus šokius.

Apskritai darbas būtų našesnis ir koncentruotesnis įsisteigus Amerikos Lietuvių Bendruomenę, tik, deja, šiuo reikalu labai mažai turime informacijų. Nežiūrint to, jau reikėtų dabar sukviesti organizacijų atstovus ir visuomenės veikėjus bendram pasitarimui. Tik dirbdami vieningai, galėsime pasiekti geresnių rezultatų ne tik kultūrinėje srityje, bet ir Lietuvos atstatymo darbe. P. K.

ATIDAROMA MUZIKOS STUDIJA

Pianistas Ant. NAKAS ir smukininkas Pov. MATIUKAS atidaro muzikos studiją. Tuo tarpu bus duodamas fortepiono (piano) ir smuko pamokos, o vėliau numatoma atidaryti ir dainavimo klasę. Drauge bus dėstomi muzikos teorijos ir harmonijos pagrindai. Pamokos bus Bridgeporte ir Brighton parke.

Pov. Matiukas, mūsų žinomas smukininkas, buvo mokytojas Klaipėdos ir Kauno konservatorijose.

A. Nakas yra baigęs Kauno konservatorijos fortepiono klasę su pedagoginiu skyrimu ir greta kito darbo, dirbo muzikos srityje.

Dėl informacijų kreiptis į A. Naką kiekvieną dieną nuo 5—9 val. vak., 4719 So Maplewood Ave., tel. YA 7-2490.

Seni ir patyrę biznieriiai sako, kad NAUJENOSE išspausdinti skelbimai duoda geriausių rezultatų.

N E M U N O knygyne parduodame ir išrašome vokiečių kalba knygas iš Vak. Vokietijos, Šveicarijos ir Austrijos.

Knygyne gaunami žurnalai: Kary, Pelėda, Nemunas, Darbas, Tėvų Kelias, Lietuvių Dienos, Kolumbijos Lietuvių, Laiška Lietuviams, Eglutė, Mūsų Vytis, Girtos Aidas.

Dienraščiai: Draugas, Naujienos. Savaitraščiai: Tėviškės Žiburiai, Dirva, Keleivis, Sandara, Vienybė, Laisvėji Lietuva, Darbininkas.

Turime naujaušius leidinius, išėjusius Amerikoje ir Vokietijoje. Gavome vėl daug senų knygų ir gaidų, išleistų Lietuvoje ir Amerikoje.

Užsakymus adresuokite: LIETUVIŲ KNYGYNAS NEMUNAS 3143 SO. HALSTED ST. Telef.: Victory 2-3314 CHICAGO 8, ILL.

SOTUS ALKANAM PADEK!

AID OVERSEAS, Inc. 2244 W. 23rd Place CHICAGO 8, ILL. TELEFONAS VIRGINIA 7-8711

AID OVERSEAS, INC., siunčia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus Europos kraštus, išskiriant SSSR. Pristatymas trunka apie 18 dienų. Maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL. Kely dingę siuntiniai keičiami kitais, nes pilnas draudimas. Reikalauskite pilno sąrašo.

SIUNTINYS Nr. 3—\$6.20
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
3 sv. margarino
1 sv. kiaušienos mėsos

SIUNTINYS Nr. 5—\$5.40
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. marmelado
1 sv. pupelių kavos
1 sv. cocos
2 sv. cukraus
1 sv. margarino

SIUNTINYS Nr. 10—\$6.50
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
1 sv. pupelių kavos
1 sv. cocos
1 sv. šokolado

SIUNTINYS Nr. 12—\$6.40
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų

1 sv. pupelių kavos
1 sv. cocos
1 sv. šokolado
2 sv. cukraus

SIUNTINYS Nr. 19—\$9.95
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. marmelado
1 sv. pupelių kavos
1 sv. cocos
1 sv. šokolado
4 1/2 sv. cukraus
2 gabalai tualet. muilo

SIUNTINYS Nr. 25
E) 9 sv. gryn. kiau. taukų \$5.25
C) 15 sv. gryn. kiau. taukų 8.00

SIUNTINYS Nr. 94
B) 8 sv. bičių medaus 5.00
E) 20 svarų cukraus 4.70
D) 5 svarai margarino 3.70

NE TIK ŠIMET, BET JAU PER 46 METUS

LIETUVIAI PELNINGAI TAUPO

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, ILL. JOHN I. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. Virgilio 7-7747 Savings insured to \$10,000 by F.S.L.I.C.

Telefonai: ofiso GRoweHill 6-5399 rezid. Cliftside 4-7082

DR. A. MACIUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2423 WEST 63rd STREET (kampas 63rd ir Artesian)

Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p.p. kasdien.

Dr. Joseph F. Meus, Opt.

Val.: 10:00 ryto iki 6:00 vakaro Pirm. ir ketvirt. 10:00 iki 9:00 vak. 3982 Archer Ave. LAfayette 3-4151

UŽGIKTAS SHORT WAVE metodas visiškai pašalinti PLAUKUS nuo rankų ir kojų. Specialios kainos. MABEL LETA HARBAUGH. MARSHALL FIELD ANNEX Suite 1241 25 EAST WASHINGTON ST. Randolph 6-2221.

Asthma Hay Fever... Why suffer when something will help you? After your symptoms have been diagnosed as Asthma or Hay Fever you owe it to yourself to investigate. For results use only as directed.

ASTHMA NEFRIN If you are a user of AsthmaNefrin, please bring in your nebulizer for free inspection and service. TRAFICANTE BROS. DRUGS 2301 W. TAYLOR ST. 759 S. CALIFORNIA AVE.

CONRAD Photo Studio (lietuvis fotografas) Specialybė vestuvės. \$15.00 vertės dovana jaunavedžiams, atnešus šį garsinimą. 414 W. 63 ST. Telefonai: ENG. 4-5840 ENG. 4-5883

PROGRESS LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖS

PEČIAI, ŠALDYTUVAI, TELEFONAI, APARATAI, SKALBIAMOS MAŠINOS, BALDAI, MAT. RACAI, KILIMAI, LOVOS, IR VAIKŲ BALDAI.

Didžiausias Pasirinkimas MAŽIAUSIOS KAINOS Lengviausi Išmokėjimai Baldai Padaromi Pagal Užsakymą

PROGRESS FURNITURE CO. 3224 SO. HALSTED ST. Tel. Victory 2-4226 4183 ARCHER AVE. Tel. LAfayette 3-3171 CHICAGO, ILL.

Mes įvesime GUN TYPE, pilną alyvos CONVERSION BURNER vietoj jūsų dabartinio furnaso, TAIP PIGIAI, KAIP

\$349.00 SU VISKUO IŠKAITANT 275 GALIONŲ ALYVOS TANKĄ LENGVI IŠSMOKĖJIMAI — GARANTUOTA FHA RATA. Telefonas REpublic 7-9308 STA-BOL HEATING CO. 2011 West 69th Street CHICAGO 36, ILL.

TURIME DIDELI PASIRINKIMĄ: DEIMANTŲ LAIKRODŽIŲ BRANGMENŲ SIDABRINIŲ INDŲ SIENINIŲ LAIKRODŽIŲ RADIO IR TELEFONŲ APARATŲ IR KT. PREKIŲ Laikrodių Pataisomi Specialiste Duodama 1 metų Garantija Lengvais Išmokėjimais JOHN A. KASS 4102 ARCHER AVENUE (prie Mozart Street) Tel. LAfayette 3-8617

Seniausia Lietuvių Jewelry Krautuvė Brighton Parke Įsteigta 1915 metais

KITATAUČIAI DAKTARAI

DR. CHARLES SEGAL GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4740 SO. Ashland Ave. (2-ras aukštas)

Ofiso Telefonas: Yards 7-0554

Jei neatsiliepia šaukiate: Res. Tel.: Midway 3-2889 OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak. Sekmadienį nuo 10 v. iki 12.

Dr. Kazimieras MICHEL OPTOMETRISTAS

Tikrina akis, pritaiko akinus, ištaiso kreivas akis bei operacijas, turi modernius instrumentus akių bandymui. Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų; 35 metų praktika palengvina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.

Jei jūsų akys asaroja ar niežti, negalite sūlo įverti į adatą, akys blyja aštrios šviesos, neįžūrite skaltyrų, užkeikt pasitarti pas Dr. Michel — nieko neklaus.

Antras aukštas 4654 SO. ASHLAND AVENUE Telefonas Yards 7-6616. Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro. Geras patarnavimas. Kalbu lietuviškai.

DR. G. SERNER LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS 25 metų patirtimas

Tel. Yards 7-1829 Pritaiko Akinus Kreivas Akis Ištaiso.

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Trečiadieniais tik susitarus. Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. R. P. Lutkus LIETUVIŲ REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS

Akių Išnagrinavimas Akinų Pritaikymas ir Lensų Pataisymas ir Lensų Pataisymas 7054 SO. WESTERN AVENUE Telefonas Walbrook 5-4353

Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdieną. Trečiadienį ir šeštadienį tik susitarus

NUO UZSISENEJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsiseņėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždeikite LEGULO Ointment. Jo gydymo s ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsime ramiai miegoti naktį. Vartokite, jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETIC FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplėšimą tarp pirščių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvaržusių perštamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse ir Milwaukee, Wis., arba atsiskyskite money orderį.

LEGULO, Department J, 4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.

VISKO UŽTEKTINGAI TUOJ PRISTATOM

Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai. Radio, televizijos setai, baldai vaikams.

Žemos kainos, lengvi išmokėjimai DIDELIS PASIRINKIMAS

Baldai pagal užsakymą. ROOSEVELT Furniture Co., Inc.

2310 W. Roosevelt Rd. SEely 3-4711

SOPHIE BARCUS

RADIO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S. 5000 watts—1390 kil.

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro

LIETUVISKOS VAKARUSKOS

Tel. Hemlock 4-2413 7121 SO. ROCKWELL ST. Chicago 29, Illinois

NAUJENOS buvo ir tebėra geriausias Amerikos lietuvių draugas.

—NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — ANTRADIENIS, RUGS. 18, 1951

Taupyk saugiai ir užtikrinsi savo ateitį...

Standard yra stipriausia taupymo įstaiga visoje Amerikoje

TURTAS \$30,000,000.00
ATSARGOS FONDAS \$2,900,000.00

Federal Savings & Loan Insurance Corporation bei Federal Home Loan Bank System narys

STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 Archer Avenue, kampas Sacramento Avenue

TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141

JUSTIN MACKIEWICH, prezidentas

Istaigos valandos: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 po pietų Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 vakaro Trečiadieniais visai neatidaro

Pasirinkimas iš 60-ties su viršum vartotų karų Taipgi, galit įsigyti naują automobilį MILDА BUICK SALES

Dan Kuraitis, Jonas Rodinas, L. Labanauskas ir Antanas Bačkus

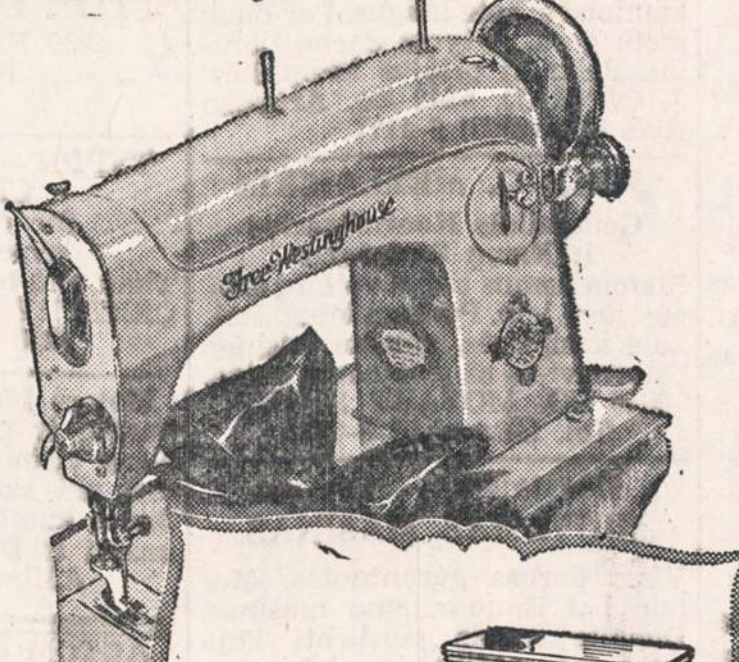
907 West 35th Street

LAfayette 3-2022

Sew it yourself! ON A BEAUTIFUL NEW Free-Westinghouse

No More Tangled Bobbin Threads

Smart women everywhere are buying the thrilling new 1951 Free-Westinghouse. There's no other sewing machine like it. Only Free-Westinghouse has "Nerv-Lock"—the patented feature that positively prevents jamming of the machine due to tangled or snarled bobbin threads! Come in and see the new models today!

Gorgeous Queen Anne Console—Style 629. Hand-rubbed mahogany or walnut veneers.

Guaranteed for 20 years

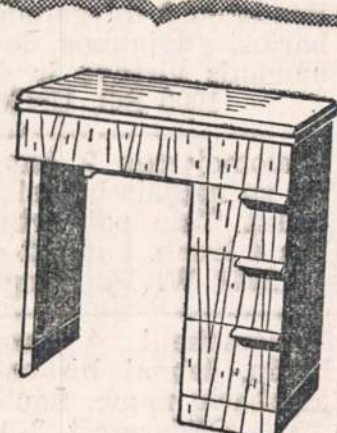

Sheraton Table style 627, \$182 in bleached mahogany. \$177 in mahogany. \$172 in Walnut

Other models \$80 to \$292.00

CONVENIENT TERMS

Modern Writing Desk—Style 500. Distinctively styled in natural oak.

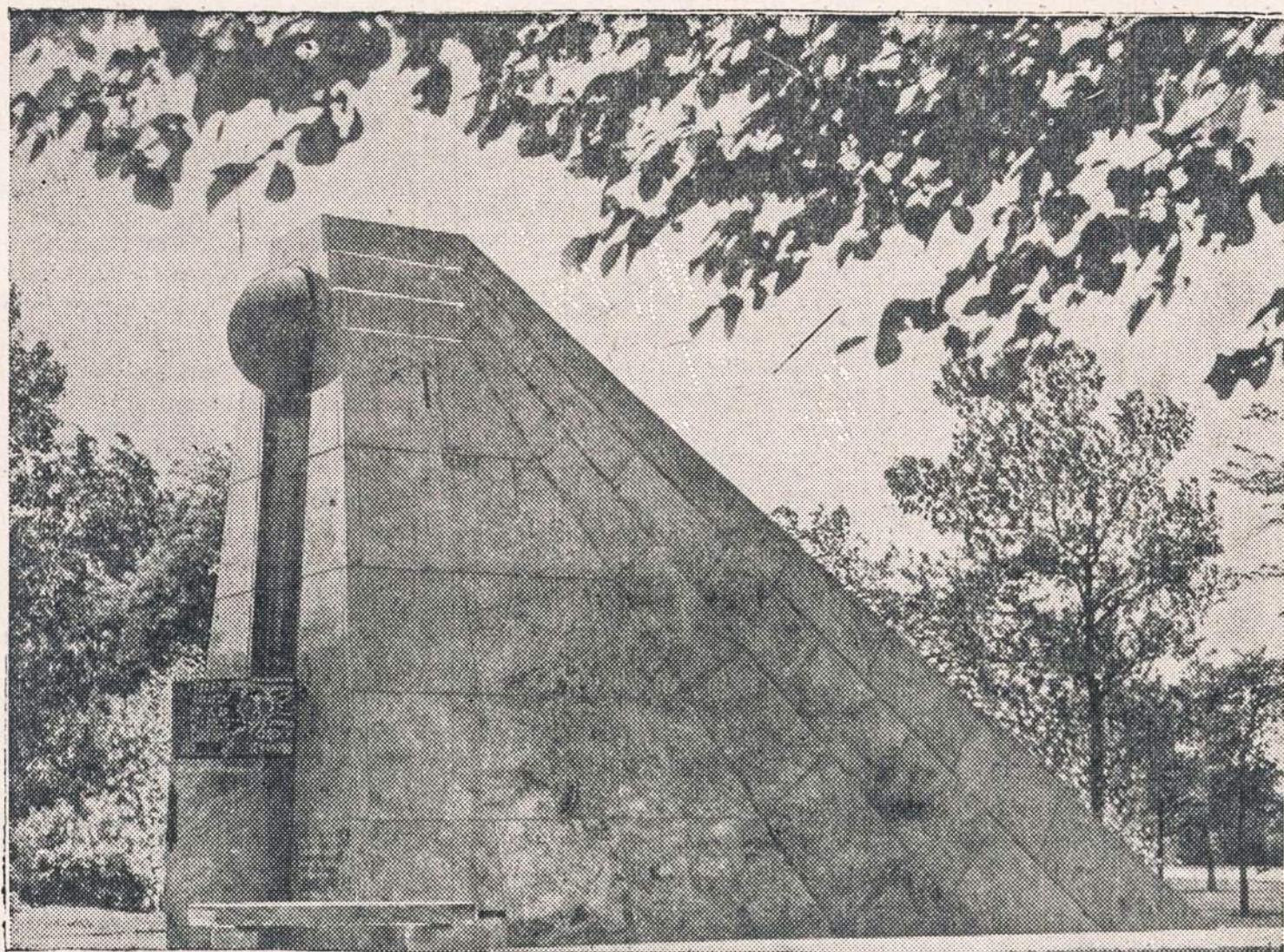

SEE THEM NOW AT

UNION APPLIANCES

40 SO. CLINTON ST.

DEarborn 2-4838

Darius - Girėno paminklas Chicago's Marquette Parke

POKARINĖ EUROPA APLANKIUS

(KELIONĖS IŠPŪDŽIAI)

Rašo DAN KURAITIS

(Tęsinys)

Trijų valdovų ruoštos vestuvės

Senovėje žemaičiai, atėjus "mesajedui", ruošdavo vestuves. Piršliai su žvangučiais važinėdavo po kaimus ir ieškodavo merginų. Galėjo būti ir negražios, bet svarbu būdavo gera pasaga. Vėliau jie keldavo puotas ir linksmindavosi.

Jie sakydavo: "Krikštynas — tris dynas, veselike — nedelike". Krikštyną jie neruodavo "mesajedo" laikais, kurie esti tarp Kalėdų ir Užgavėnių. Jos nebūdavo tokios svarbios, bet "veselike" — tai jau kitas dalykas. O ypatingai, jeigu dar būdavo didelė pasaga. Tris dienas linksmindavosi pas jaunuosius tėvus, o vėliau 3 ar 4 dienas uždavo pas jaunąjį.

Man pačiam teko jas matyti, o keliolikoje "veselijų" teko ir pyrago dar valgyti. Bet visa tai dėjosi "buržuaziniams" laikais, kai visa Lietuva dar buvo paversta, kada kraštą valdė žandarai ir uriadnikai. Tada dėjosi šio šimtmečio pradžioje, kada buožės keldavo tas puikias puotas.

Dabar "laisvoji Lietuva" žmonės ne tik negali krikštyti, bet vestuvių kelti, bet negali vesti kitame rajone gyvenančių jaunųjų, turi vesti tik tai kaimynystėje gyvenančių. Jiems uždrausta išvykti į kitą valstiją, jie negali susipažinti su kitur gyvenančiais.

Vestuvių metu dabar gal siena keli žmonės, pavalo, bet jiems nelinkima, jie negali dainuoti. Jie prisimena praeitį, ir nesidainuoja. Dabar Lietuvoje nėra "buožių", nėra prolektarų, visi vienodi, "visi lygūs", išskyrus, žinoma, "saule" Stalina, kuris prieš kelis metus užsidėjo kunkininko uniformą su "palietais" ir didėlėmis juostom ant kelnų. Pirmą jis tik "rubaską" nešiojo, bet šandien jis jau kunkininkas, ant "bačkos vodoros" jis gali visą "rotą" kariškų muzikų suvartyti ir liepti griežti.

Man besant Švedijoje, tas didis kunkininkas apvedino savo dukterį Svetlaną už pulkininko Kanagovičiaus. Vestuvių puota tęsėsi 7 dienas, ji kainavo daugiau negu 300 Amerikos dolerių. Visas šiu vestuvių aprašymas ir Svetlanos pavelskias išspausdintas švedų laikraštyje, kurio iškarpa turiu.

Laikraštis rašo, kad Svetlanos vestuvės buvusios daug puikšnės, nes prieš 4 mėnesius vykusios Persijos šacho vestuvės. Ispanijos diktatorius Franco apvedino savo dukterį už bajoro šiu metų pradžioje. Amerikos laikraščiai tuo metu buvo pilni žinių, kaip tos vestuvės viskas puikiai ejo, kokia puikia uniforma diktatorius vedė dukterį prie altoriaus.

Tai puiki "traicė": Stalinas, šachas ir Franco. Bet Svetlanos tėvas, juk yra "tautų lygintojas", kaip jis gali taip elgtis? Sachas žmones varge laiko ištisus dešimtmečius, Franco yra fašistas, bet kodėl "prolektarų vadas" elgiasi taip, kaip anie du?

Be to yra ir skirtumo tarp šių vestuvių. Sacho ir Franco vestuvės traukė fotografai, jų paveikslai buvo viso pasaulio spaudoje. Visi žinojo, kad minėtose vestuvėse tikta paukščių pieno truko. Svetlanos vestuvių paveikslai spaudoje nebuvo. Buvo tik vienas jos pabuvis paveikslas. Jame buvo pasakyta, kad ji yra 27 metų, nors paveiksle ji atrodo daug jaunesnė.

Tiktai švedų spaudoje atstovavo žinojo apie Svetlanos puikias vestuves, bet Rusijos žmonės nieko

nežinojo. Sovietų spaudoje nebuvo vestuvių aprašymų, nesimėta paveikslų, tatau nesuderinama su "prolektariu santvarka". Be to, "didysis Kremliaus kunkininkas", ko gero, turėjo galvoje kitus pavergėjus. Jeigu žmonės žinos, kad jis nieku nesiskiria nuo kitų dviejų, tai kaip jis galės kalbėti apie "tautų vadavimą"? Jiems bus aišku, kad Stalinas nieku nesiskiria nuo Franko.

Stalinas kuriam laikui gali pasilepti nuo pavergtų tautų žinias apie gyvenimą Rusijoje ir apie Kremliuje ruošiamas puotas bei orgijas, bet laikrodžio sustabdyti jis negali. Laikrodžio muša valandą po kitos ir skelbia jam galą.

Stalinui vis dėlto būtų gera pasijūti ir Berlyno griuvėsių ir pagalvoti apie Hitlerio likimą...

(Bus daugiau)

BALF pirmininkas stengiasi gauti lengvatų JAV ir Kanados naujakuriam

BALF pirmininkas kan. prof. J. B. Končius, senesniai aplankė Kanadą, kur smulkiai susipažino su tenyčių lietuvių naujakurių gyvenimu ir problemomis. Tarp kitko jis patyrė, kad daugelis Kanadoje gyvenančių lietuvių naujakurių norėtų aplankyti savo artimuosius gyvenančius Jungtinės Amerikos Valstybėse, tačiau Amerikos imigracijos ir konsulinės įstaigos statančios tokias sąlygas, kad retam pasiseka gauti leidimas įvažiuoti į Ameriką. Ryšium su tuo BALF pirmininkas parašė memorandumą J. V. Department of State, J. V. Ambasadoriui Ottawoje ir kai kuriems Amerikos konsulatams Kanadoje nurodymas, kad visi naujakuriai jau daugiau nei vieną kartą buvo saugumo sumetimais išsiskyrinę nuo prieš atvykimą į Kanadą ir kad tokiems asmenims leistų savo artimuosius aplankyti Amerikoje be jokių ypatingų suvaržymų.

Šalia to, daugelis Jungtinės Amerikos Valstybėse gyvenančių naujakurių nusiskundžia, kad Amerikos karo pramonės imonės, nors ir reikalingos darbo jėgos, negali priimti darbus neseniai Amerikoje apsigyvenusių naujakurių, dažnai net ir specialistų, jei jie nėra Amerikos piliečiai.

Tuo reikalu BALF pirmininkas parašė JAV prezidento Trumano patarėjui Mr. John R. Steelman prašymą ta potvarkį peržiūrėti ir sumodifikuoti ta prasme, kad ištikimieji Amerikos naujakuriai be ypatingų varžymų ir kliudymų galėtų gauti darbus Amerikos karo pramonėje ir tuomi prisidėti prie Amerikos krašto apsaugos stiprinimo. Ta prašyma pirmininkas nurodė, kad daugelio naujakurių sūnūs jau dabar tarnauja Amerikos kariuomenės daliniuose čia ir užsienyje.

Bonn'o vyriausybė dėl tremtinių kultūrinių laisvių Prieš kurį laiką Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas, drauge su latviais ir estais iškėlė Vokietijos vyriausybei (Bonn'o) memorandumą prašant suteikti pabaltiečiams tremtiniais Vokietijoje plačias kultūrinės laisves. Šiomis dienomis gautas oficialus atsakymas, kad naujieji Vokietijos įstatymai kaip tik numato duoti plačias kultūrinės laisves Vokietijoje gyvenančioms tautinėms mažumoms, jų tarpe lietuviams, latviams ir estams.

Lenkai nesnaudžia

JAV lenkų kongreso atstovai atsidėję seka Lenkijos valstybės reikalus. Jie kiekvieną progą išnaudoja ir kur reikia taria savo žodį.

Štai senesniai V. Vokietijai JAV aukštasis komisaras McCloy viena proga Berlyno vokiečių jaunimui pasakė, kad jie gali būti tikri, kad kada nors grįš į savo tėvškes — ten, kur seniau jų gyventa, o anapus Oderio ir Neisse upių. JAV lenkų kongreso atstovai tuoj atsiliepė Washingtono Valstybės departamente ir ten pareiškė, kad JAV lenkų kolonija skaitanti, jog vakaruoje Lenkijai sienos galutinai nustatytos, todėl vokiečiams negalima šiame atsitikime kas nors žadėti.

Valstybės Departamente lenkams buvo duota suprasti, kad neturima McCloy pasakytos kalbos turinio, o ką rašė spauda, tai gal suklydo...

Trumpai apie gamtą

IS VIENO MEDŽIO 22 NAMAI
(Cupressus—ciprisa)

Sunku tikėti, kad iš vieno ciprisos medžio būtų galima pastatyti 22 amerikoniško tipo namus. Meksikoje yra toks medis—milžinas ciprisa "distichum" (plikoji). Ji auga prie Santa Maria Tulos rajone. Kaip kitos rūšies ciprisos pvz. tillandria, taip ir ši, auga prie pelkių arba upelių pakraščiuose. Tulos apylinkėje (Meksikoje) ciprisa yra 190 pėdų aukštumo, medžio šakų plotis 140 pėdų. Medį apjuosus, bus 160 pėdų. Manoma, kad šis medis milžinas yra 12,000 metų senumo. Jeigu šis medis galėtų kalbėti, tai papasakotų nuostabių dalykų iš praeities.

Prieš 400 metų kai Cortes su savo kariais vyko į Hondurą, po šiuo medžiu stovyklavo. Medis tebėra sveikas ir dar gali pergyventi kelias epochas. Vietos indėnai Kalėdų ir Velykų proga renkasi po šia ciprisa ir atlieka pamaldas. Šį medį jie laiko šventu, niekas jo žievės negadina.

Louisianos valstybėje pelkėse yra daug ciprisos šeimos medžių. Tokių medžių yra Meksikos sostinės parke, bet nė vienas savo didumu negali prilygti Tulos ciprisai.

Kalifornijos ciprisa nyksta

Ciprisa (cupressus macrocarpa), kuri puošia savo kėrotomis šakomis Kalifornijos jūros pakraščius, sparčiai nyksta. Ja apnyko liga, su kuria kovojama ir dedamos pastangos gelbėti šį puikų medį. Pasisekė apsaugoti ciprisas nuo išnykimo Point Lobos srityje. Šis medis auga akmenuotuose skarduose prie jūros ir ant kalvų.

PRANO MAŠIOTO RAŠTAI

Šių metų rugs. 14 suėjo 11 metų, kai mirė Pranas Mašiotas. Šis garbingas "Aušros", "Varpas", "Šviesos", "Ūkininko", "Vilniaus Zinių", "Vilties", "Rygos Garso" ir kitų laikraščių bendradarbis. Pranas Mašiotas buvo vienas iš gabiųjų mokslo žinių populiarintojų, o svarbiausia, žymiausias lietuvių vaikų literatūros rašytojas. Kaip prof. Vaclovas Biržiška Lietuvių "Rašytojų kalendoriuje" pažymi, Pranas Mašiotas gimė 1863 m. XII. 19 Pūstelninkuose, Naumiesčio parap., ir mirė Kaune 1940 IX. 14.

Pranas Mašiotas kaip pedagogas suprato, kas reikalinga mokiniams ir bendrai vaikams pasiskaityti. "Naujienų" administracija iš savo senų sandėlių parinko užliikusios Prano Mašiotas vaikams tinkamos literatūros ir žemių įvardintus knygetes gali parduoti.

P. A. Pasikalbėjimas apie dangų ir žemę. Peržiūrėjo Pr. Mašiotas. "Švyturio" laida. Kaunas, 1921 m. \$0.50
Pr. Mašiotas. Apie Lietuvos Senovę (10 pasakojimų). \$0.50
"Lietuvių Spauštuvė", Voronežas, 1917 m. 48 psl. \$0.50
Pr. Mašiotas. Žiemą ir vasarą \$0.50
Pr. Mašiotas. Mano poilsis (pasakojimai) didesniems vaikams. Kaunas, Švietimo Ministerijos leidinys. 64 psl. \$0.75
Pr. Mašiotas. Pasakėlės. Kaunas, 1921 m. "Švyturio" bendrovės leidinys. 66 psl. \$1.00
Pr. Mašiotas. Mano dovanėlė (16 pasakėlių). "Švyturio" leidinys. Kaunas-Vilnius, 1921 m. 30 psl. \$0.75
Pr. Mašiotas. Pasakos — nepasakos. "Švyturio" bendrovės leidinys. Kaune \$0.50
Pr. Mašiotas. Kaip žmogus žemėje įsigalėjo. Lengvi mokslo pasakojimai. Vilnius, 1919 m. \$0.50
Pr. Mašiotas. Šiltieji ir šaltieji kraštai. \$0.50
Spauda Otto V. Manderodės, Tilžėje \$0.50
Norintieji gauti šias knygas turi atsitiesti atitinkamą Money Order arba čekį tokiu adresu: NAUJENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois.

VAIKŲ LITERATURA

"Naujienų" administracija turi tam tikrą vaikų literatūros atsarą ir norintiesiems gali parduoti naujai įvardintas knygeles. K. Evald, vertė J. Zd. "Keturi draugai", "Piktažolės", "Alyvų krūmas". Dirvos leidinys, Marijampolė, 1921, 54 psl. \$0.50
K. Evaldas. Gamtos pasakos. Šiauliai, 1923 m. \$1.50
Voldemaras Bousels. "Būtė Maja", "Švyturio" bendrovės leidinys. Kaunas, 1923 m. 148 psl. \$1.50
A. Giedrys. Devynios pasakos: 1) Eglynaitis, 2) Saulutė, 3) Piktakis ir gėlė, 4) Laimingasis karalaitis, 5) Pasaka ne pasaka, 6) Naudžius ir Svajolis, 7) Sapnaitis, 8) Lakūnėlis ir slaputė. Jogamasto spauštuvė "Lithuania" Tilžėje, 1920 m. 87 psl. \$1.00
Raulas Kemeklis. Pasakos. Kaunas, 1921 m. 32 psl. \$0.50
A. Giedrys. "Trys pasakos" (vaikams), 2-as pataisytas leidimas. Tilžė, 1921 m. 30 psl. \$0.50
M. Šalčius. "Lakštingala", "Pas Kristaus Mergaitė" — iš Andersono. "Kultūros" bendrovės leidinys, Šiauliai, 1922 m. 28 psl. \$1.00
Robert Louis Stevenson (vertė L. Juras). Nakvynė. Chicago, "Lietuvos" spauda ir kaštu, 1911 m. \$0.50
V. Simaitis. "Vyturėliai laukuose". Tinka pradžios mokykloms. Reutlingen, 1947 m. 79 psl. \$1.50
Simukas ir Magdūtė. Tikras atsitikimas, Chicago, "Lietuvos" spauda, 1913 m. 28 psl. \$0.50
Be to, knygų mokyklinio amžiaus vaikams yra gana daug, būtent:

Vargo Mokykla. Būrelio mokytojų rinkinys kalbos mokslo reikalui, I dalis pradžios mokslui \$1.50
Vargo Mokykla, II dalis \$2.00
J. Murka. Vaikų darbymečiui, I dalis \$1.75
J. Murka. Vaikų darbymečiui, II dalis—Gimtinės mokslui \$2.00
J. Murka. Vaikų darbymečiui knygos III-jam pradžios mokyklos skyriui (Krašto mokslas ir kiek geografijos) \$1.75
J. Murka. Lietuvių kalbos vadovėlis. III ir IV kalbos mokslo laipsniui \$2.00
Šios knygos turi daug idomų vaikams pasiskaitymų.

"NAUJENŲ" ADMINISTRACIJA
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

REAL ESTATE FOR SALE
Nami, Žemė — Pardavimui

TIKRAI GERI NAMAI IR
BIZNIO NUOSAVYBĖ
STICKNEY: Gražus 5 kambarių bungalow; taverna, sklypo plotas 120x138. Kaina \$37,700.

BERWYN: 2 aukštų mūrinis namas; 3 flatai ir degtinės šotras. Kaina \$37,500.

CHICAGO: East 82nd Place, 6 kamb. mūrinis bungalow. Nereikia nei dešimtuko pridėti jo kiemui patalpinamam šiam Ispanų stiliaus bungalow. Greitam pardavimui — \$18,500.

RESTORANAS IR TAVERNA, mūrinis namas, ekstra sklypas; gera vieta bet žmonėms, kurie nori uždirbti pinigų. Galima tuoj užimti. Greitam pardavimui kaina \$41,300.

TAVERNA: 10 šimtų į šiaurę ir 28 šimtų į vakarus, kampinis namas ir taverna. Greitam pardavimui \$36,000.

WEST OF KEDZIE ir 26th St. 2 aukštų mūrinis namas, taverna, 2 ir 7 kambariai. Turi būti parduotas už \$14,500.

TAVERNA: vieno aukšto mūrinis namas, 4 kamb., ekstra sklypas, mainys taverną ir privatų namą.

Informacijom matykite ar šaukite
EDEN RADIC, Realtor,
3153 West 26th Street
Tel. Blush 7-0927.

Parduodu namą ir taverną, 2 flatai, 7 kambariai, 2 karų garažas. 4548 S. Wentworth Ave.

3725 N. DRAKE AVE.
5 kambarių medinis, picture langai, karšto vandens šiluma; graži moderni maudynė, kabinė, virtuvė, uždaryti užpalkiniai porčiai. Savininkas.

20 AKRŲ, 5 kambarių namas, kiti trobesiai. 15 mylių nuo Chicago. 14600 South — 8200 West. Orland Park. Frank Janovsky.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

Gerą biznį daranti gromėnė kampanijai mūriniam namui su moderniu 6 kambarių butu. Šildymas garais, plieno konstrukcija. Mėsinė prekyba siekia apie \$4,800. Prieinama kaina parduodamas namas, krautuvė ir įrengimai. Telefonuokite Mr. Widua, Hemlock 4-7900.

Rendon krautuvė ir 4 kambarių flatas, arti 52nd ir Halsted St. Šaukite Alben 4-1889, po 6 vakare. Visą dieną šedadienį ir sekmadienį.

Pardavimui taverna 63-čios ir California Ave. apylinkėje. Yra virtuvė, Puiki proga. Parduodama pigiai. Lafayette 3-8749.

PERSONAL

Asmenų Ieško

Ieškau Smilingio Jono, Smilinginės Agotos arba jų vaikų. Ieškomieji arba žinantieji apie juos parašykite Mrs. Zuzana Mele, 725 West 17th Place, Chicago 16, Illinois.

NAUJENŲ

atstovybė

Philadelphijoje

Philadelphijoje įsteigta NAUJENŲ atstovybė. Josios atstovai yra Ponas Bronius Dirminas. NAUJENŲ atstovybės adresas yra toks:

Mr. Bronius Dirminas
420 Wharton Street,
Philadelphia 42, Pa.
Telefonas: HO 8-9883.

Skambinti galima kiekvieną dieną nuo 8 val. ryto iki 3 valandos po pietų. Atstovybėje galima užsisakyti NAUJENAS ir atlikti visus kitus NAUJENŲ reikalus. Be to, joje priimami ir skelbimai į dienraštį. Philadelphijos prekybininkai, pramonininkai, nori pagarsinti savo gaminius, gali susitarti su atstovu. Draugijos ir klubai, norinčios spaudoje pagarsinti savo veiklą, gali tai atlikti pačioje Philadelphijoje.

NAUJENŲ Administracija

Naujais žemėlapiais automobilistams

NAUJENOSE galima įsigyti patį NAUJAUSIĄ Rand McNally Amerikos ir Kanados kelių žemėlapi. Jame yra vis JAV ir Kanados keliai. Svarbesniųjų miestų žemėlapių išspausdinti skyrimu. Jis kainuoja \$1.25.

NAUJENOS turėjo keliolika egzempliorių ankstyvesnės laidos, bet juos jau pabaigė. Pati naujausioji šių metų laida truputį brangesnė.

Atsiuntus \$1.25 čekį arba Money Order tokiu adresu: NAUJENOS, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Illinois, žemėlapis bus išsiųstas.

NAUJENŲ Administracija

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

REIKALINGAS žmogus dirbti tavernej. Turi turėti patyrimo. Geras mokėstis, gyvenimas vie. toje. 6502 So. Wentworth Ave.

REIKALINGAS LEKŠČIŲ PLOVEJAS
Geras atlyginimas. 6 dienų darbo savaitė. Sekmadieniais nereikia dirbti. DE LAMAR RESTAURANT 3509 So. Halsted St.

REIKIA CINUOTOJŲ (welders) Cinavimui alejinių tankų. Pastovus darbas. Puikios darbo sąlygos. Geras mokėstis.

WAITCUS MFG. CO.
1135 West 36th St.

ŽALVARIO MOLDŲ DIRBEJŲ
gąnitojų (chasers) ir žalvario moldų pritaikintojų, pripildytojų. 47½ valandų savaitė. Kreipkitės
1274 W. Augusta Blvd.

BENDRAM OFISO DARBUI
Jauno vyro pastoviam rašėnės darbei, kad galėtų mašinėlę drukuoti; šiaurės miesto dalį. 5 dienų savaitė. Kreipkitės
NUT & CHOCOLATE CO.
411 East Illinois.

MAINTENANCE MAN
44 hour week.
Good salary.

WEST SIDE HOSPITAL
Lakeview 5-2300.

TOOL and DIE

DIEBEJŲ

LATHE HAND

IR

MAŠINISTŲ

GERAS MOKESTIS

PATYRUSIAM ŽMOGUI

5 dienų savaitė su viršvalandžių ir dykai gyvybės apdrauda.

SERVICE TOOL,

DIE MFG. CO.

4625-27 W. FULTON ST.

MISCELLANEOUS

Išvairūs Dalykai

TUCK POINTING

Langų "Couling" kaminus taisom ir plytų darbus darome. Dovanai apskaičiavimas. Paaukate GUS G. JENES 3504 So. Halsted St. Yards 7-2641

Heatrola pečius, gerame stov. Apšildo 4-5 kambarius. 3030 Poplar St., 1-mas aukštas.

Parduodamas mažam vaikui supynė ir gardeis. Mrs. Kavaliauskas, 3424 S. Union Ave.

JONAS CONRAD TUCK

POINTING BIZNYJE

Atnaujiname nusidėvėjusį namą, pripildome lietaus išplautus plytų tarpus. Taip pat pataloms kaminus ir apie langus. Per daug metų gerai patyręs darbe lietuvių. Reikalui priėjus kreipkitės: J. CONRAD, 5242 So. Artesian Ave. GROvehill 6-4177.

JOHN G. MEZLAISKIS

Generalinis Kontraktorius ir Namų Statytojas

Statom namus ant savo lotų arba ant jūsų lotų. Perkam lotus. Reikale kreipkitės, gausite teisingą patarimą už priėmimą kainą. 6649 SO. MOZART STREET Tel. GROvehill 6-6588

Mes taisome visokias SIUVAMAS MAŠINAS

Visas darbas garantuotas. Mes taip pat išnuojame mašinas. Duokite mums perdirbti koją minamas mašinas. I elektronas. Nemokamas apskaičiavimas. Turime puikų pasirinkimą vartotų SINGER mašinų.

SINGER SEWING

MACHINE COMPANY

4222½ Archer Avenue

Tel.: CLIFFside 4-6847

FOR RENT — Rendrai

Renduojų 2 miegamuosius kambarius, dvigubos lovos, teisė naudotis virtuve ir šaldytuvu. 1900 SO. UNION.

Išnuojamas 2 kambarių butas su naujais baldais šeimai be vaikų. Taip pat artimoje gatvėje 4 kamb. butas 2-mo aukšte. 2942 W. Pershing Road.

Išnuojami 4 kambariai be baldų, šeimai be vaikų, šešių kambarių namas. Šaukite Cedarcrest 3-0186.

Išnuojami furnišuoti kambariai jaunai porai ar pavieniams asmenims. Virtuvės privilegijos. 3261 S. HALSTED ST.

MARQUETTE PARK

Rendon 2 kambariai su virtuvėmis. Vienas pirmame aukšte, antras beismonė. Dideli, tinkami vedusios poroms, prie mažos šeimos. Telefonas: Hemlock 4-4427.

"CLASSIFIED ADS"

"NAUJENOSE" DUODA GERUS VAISIUS

HELP WANTED—FEMALE
Reikia Darbininkų

REIKIA VEITERKOS
Nuo 10 ryto iki 6 vak. Sekmadieniais nereikia dirbti. Gera alga. Matykite Mr. Romeo. PRICE'S MARKET GRILL 843 W. Randolph.

SIUVAMOS MASINOS OPERATORŲ
Patyrusių siuvime drobulės. Mum taipgi reikia dvigubų adatų masinų operatorku. Patyrusių operatorių prie vatos dalykų siuvimo.

Aukštas mokėstis. Svari dirbtuvė. Apmokėtos atostogos. Hospitalizacija ir bonus.

PROTECTION PRODUCTS CO.
2637 West Polk St.

TARNAITĖ REIKALINGA

Patikima moteris namų ruošos darbei. Taip pat reikės kiek valgių gaminti ir prižiūrėti vaikus. Kai kuriais vakarais laisva. \$30.00 i savaitę.

Tel. BR 4-2122.

CLERICAL

Recent high school graduate with typing and general office. Sales office

near North Western station. Five day week. State 2-4779

REIKIA TYPISTES

Pastovus darbas, geras mokėstis su gera atėjia proga; malonios darbo sąlygos; 5 dienų savaitė; vakarinėje pusėje vidurmišcio. Gera transportacija.

309 W. Jackson. Šaukite Mr. Best HARRISON 7-2172.

TYPISTES

PATYRUSIOS

Idomus darbas prie patarimą teikiančių inžinierių. 35 valandų

5 dienų savaitė.

GERAS MOKESTIS

BLUE CROSS APDRAUDA.

Telefonuokite

MRS. REDEKER

ANdover 3-4060.

STENOGRAPHER